Devrimci Demokrat Gençlik

yaşasın gençliğin örgütsel ve hareket birliği

YAŞASIN 1 MAYIS

nato'ya hayır!

Sayı: 3 | Nisan | 1978 Fiatı: 750 Krş.

Yaşasın 1 MAYIS

Sömürüsüz, baskısız, barışın egemen olduğu bir dünya için, toplumun ileriye yönelik dönüşüm ve gelişmesinde belirleyici olan işçi sınıfının uluslararası birlik, savaşım ve dayanışma günü 1 MAYIS!

Amerikan işçileri, 8 saatlik işgücünün yasallaşması için, 1 MAYIS 1886 yılında ülke çapında bir genel greve gittiler. Grevin üçüncü gününde burjuvazinin silahlı güçlerinin saldırısı sonucu birçok işçi öldü, tutuklandı ve idam edildi. 1889 yılının Temmuzunda Paris'te toplanan 1. Enternasyonalin 1. Kongresinde 1 MAYIS bütün dünya işçilerinin birlik, savaşım ve dayanışma günü olarak ilân edildi.

Bu tarihten sonra bütün ülkelerin bilinçli işçileri bu günü yaşatmak için, yığınsal eylemlerle kutlamaya başladılar. Günümüzde 1 MAYIS'ın şanlı bayrakları sosyalist sistem, uluslararası işçi sınıfı hareketi ve ulusal kurtuluş hareketlerinin omuzlarında, emperyalizme sömürgeciliğe, yeni-sömürgeciliğe, faşizme ve ırkçılığa karşı daha da yükseklere çıkıyor.

Bazı ülkelerde, işçi sınıfının bu uluslararası soylu gününün kutlanması burjuvazinin sert tepkisiyle karşılaştı.

Türkiye'de de 1923'ten 1976 yılına kadar 1 MAYIS'ın kutlanması engellendi. Ancak işçi sınıfının bilinçli kesimlerinin öncülüğünde tüm ilerici, devrimci, demokrat güçlerin desteği ilk bu engel 1 MAYIS 1976'da aşıldı.

Egemen sınıflar görkemli bir yığınsal eylem biçiminde geçen 1 MAYIS 1976'dan ürktüler. Bu korku ve telaşlarını gidermek için, işçi sınıfı ve tüm demokratik güçlerin daha yığınsal bir biçimde kutladıkları 1 MAYIS 1977'de CİA, Kontr-Gerilla gibi cinayet şebekelerini sahneye çıkardılar.

Burjuvazinin sol içindeki uzantıları; karşı devrimci maocuları kendilerine alet eden cinayet şebekeleri, uzun menzilli silahlarla 1 MAYIS alanında beşyüz bin insanın üzerine saldırarak kırk'a yakın emekten yana kişiyi şehit ettiler.

Baskı, zulüm ve kan ile tarihin ileriye doğru gelişimi engellenemez. Eğer böyle olsaydı, ne 1 MAYIS'lar ne de 1 MAYIS ALANLARI olurdu.

1 MAYIS; İşçi sınıfı ve yandaşlarının demokratik hak ve özgürlüklerini dah gür bir sesle dile getirdikleri, aynı zamanda faşizme karşı kararlı bir savaşım günüdür.

1 MAYIS; işçi sınıfının ezilen, sömürge halkların üzerindeki ırkçı-şoven baskılara karşı çıktığı bir gündür.

"Bütün ülkelerin işçilerinin bilinçli bir hayat için uyanışlarını; insanın insana zulüm ve baskısına karşı mücadelede, milyonlarca emekçiyi açlık, yoksulluk ve rezillikten kurtarma mücadelesinde birlik oluşlarını kutladıkları gün, 1 MAYIS geliyor" (Lenin)

Bunun bilincinde olan emekten yana tüm güçler; bu soylu güne "devrimci ruh" kazandırmak için, haydi 1 MAYIS alanına,

Burjuva basınının 1 MAYIS'a katılımı engellemek için uydurduğu yalan ve propagandaları boşa çıkartmak için haydi 1 MAYIS alanına.

YAŞASIN 1 MAYIS
YAŞASIN EMEĞİN ULUSLARARASI BİRLİĞİ ve DAYANIŞMASI.

Önder LENİN'i Doğumunun 108. Yılında Anıyoruz

22 Nisan 1870, Bundan 108 yıl önce Rusya'nın Volga kenarındaki Simbirsk Kasabasındaki Ulyanov ailesinde büyük bir sevinç vardı. Viladimir doğmuştu. Sonradan işçi sınıfı bilimine büyük katkısı olan dünyada ilk defa önderliğindeki Bolşevik Partisiyle Sosyalist devrimi başaran, Sosyalist sistemin kapılarını açan, ezilen sömürge halkların kurtuluş hedeflerini gösteren yüce önder Lenin dünyaya gelmişti.

Bugün bu sevinci yalnız kendi ailesi değil tüm dünya işçi sınıfı ve ezilen halklar kutluyor. Emperyalist çağın Marksizminin yaratıcısı Lenin bu çağa damgasını vurmuş, sınıfsız bir dünya için mücadele veren milyonlarca insanın önderi olmuştur.

Marks ve Engels'in öğreticisine her alanda (Ekonomi politik, Felsefe, Bilimsel Sosyalizm) yaptığı katkılarla işçi sınıfını sapma akımların etkisinden kurtararak onlara doğru yolu göstermiştir. Doğumunun 100. yılının 120'den fazla ülkede kutlanması Lenin'in büyüklüğünü kanıtlamaya yeterlidir. Yazdığı kitaplar birçok dile çevrilmiş, dünyada en çok okunan kitaplar haline gelmiştir.

Lenin'in kısa hayatını ve mücadelesini içeren yazımızın amacı, onu daha iyi tanıyabilmek ve anlatmaktır.

Asıl adı Viladimir İlyiç Ulyanov olan Lenin, İlya Nikolayeviç Ulyanov adındaki bir öğretmenin oğlu olarak donyaya geldi. Daha küçük yaşlarda özellikle babasının aracılığıyla diğer kardeşleri gibi halkın yanında yer almış, işçilerin mücadelesine ilgi duymuştur. 1887'de okulunu bitirmiş ve Kazan Üniversitesine girmiştir. Aynı yıl St. Petersburg Üniversitesinde öğrenci olan ağabeyi Alexander, Çar III. Alexander'a karşı düzenlenen bir suikastte yer aldığı için idam edilmişti. Kardeşinin ölümü Lenin'i çok üzmüştü. Ağabeyi bir Narodnik'ti. Fakat Lenin, ağabeyinin yolundan gitmedi. O, Marksizmi okuyor ve işçi sınıfının tek ilmine inanıyordu.

1891 yılında Hukuk fakültesinden mezun oldu. Artık kendisini tam olarak Marksizm'e veriyor, örgütlenme çalışmalarını sıklaştırıyordu. 1895'de "İşçi Sınfının kurtuluşu için Mücadele Birliği" Lenin tarafından kurulmuş oldu. Bu arada yazdığı ilk eseri "Halkın Dostları Kimlerdir ve Sosyal Demokratlarla Nasıl Mücadele Ederler" ile diğer akımlara darbe indirmiş, işçi sınıfının partisini yaratma çabasına güç katmıştır. 22 Temmuz 1898'de mücadele arkadaşı Kurupskaya ile evlenmiştir. Aynı yıl Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi Lenin'in önderliğinde kuruldu. Fakat parti programdan, ideolojik ve örgütsel birlikten yoksundu.

Lenin, Rusya'nın ekonomik yapısına çok önem veriyordu. Bu konu ile yazılarını 1899'da "Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi" adı altında yayınladı. Parti içindeki ayrışma 1900'da çıkan İskra (Kıvılcım) gazetesi ile daha artmıştı. 1901–1902 yıllarında yazdığı "Ne Yapılmalı" adlı eseriyle Oportinistlere büyük darbe indirdi. RSDİP 1903 yılında yapılan ikinci kongre ile Bolşevikler (çoğunluk) ile Menşevikler (Azınlık) diye ikiye bölündü. Lenin Bolşeviklerin önderliğini yapıyordu. Bu kongre ile parti Marksist örgütlerini birleştirdi ve işçi sınıfı partisi olma yoluna girdi. Bu arada yazdığı "Bir Adım İleri İki Adım İleri" kitabı ile marksist örgütlenmenin ayrıntılarını açıkladı.

Rusya halklarının çarlığa karşı tepkisi 1905 yılında patlak vermişti. Askerlerin, sessiz yürüyüş yapan işçilerin üzerine ateş açmasıyla başlayan devrim Rusya'da 2 yıl sürecekti. Aynı yılın baharında RSDİP 3. kongresini yaptı. Kongreden bir süre sonra Lenin "Demokratik Devrimde Sosyal Demokrasinin iki Taktiği" adlı eserini yazdı. Bu kitabında burjuva devrimin hedefleri, işçi sınıfı ve köylülüğün mücadelesi hakkında ayrıntılı bilgiler veriyordu. Lenin 8 Kasım 1905'de Rusya'ya, St. Petersburg'a döndü. Burada önderliği altında ayaklanmanın hazırlıklarına girildi. Genel durumun değerlendirilmesi için 1906 yılında RSDİP'nin 4. kongresi yapıldı. Tüm uğraşlara karşın şartların olgunlaşmamış olmasından dolayı devrim başarıya ulaşmadı. Her şeye rağmen bu hareket kitleleri eğitmiş, onları gelecek başarılı bir devrime hazırlamıştı. 1906 yılının sonunda baskılar yüzünden Lenin, bir daha yurt dışına çıkmak zorunda kaldı. Finlandiya'va gitti. 1907'de RSDİP 5. kongresini yaptı.

Yurt dışında çalışmalarını sürdüren Lenin 1909 yılında "Meteryalizm ve Amprio Kritisizm" adlı kitabı ile Marksist felsefeyi geliştirmiştir. 1912 yılında RSDİP'in 6. kongresi yapıldı. Bu kongreye bir kısım Menşevik te katılmıştı. Bu kongrede, tüm oportinistler partiden atıldılar. Merkez komitenin hepsi Bolşeviklerden oldu. Bu kongre, özellikle partinin sağlamlaştırılması yolunda atılan önemli bir adım oldu. 1914 yılında başlayan 1. Dünya Savaşı sırasında Lenin İşviçre'ye gitti. Bu arada İkinci Enternasyonalin Sosyal-Şöven liderleri savaşın yanında yer alıyordu. Onların bu tutumunu devrime ihanet olarak niteleyen Lenin, 1915'de Zimmerwald'da, 1916'da Kienthal'de konferanslar düzenledi. Aynı yıllarda Marksizme en büyük katkılarından olan emperyalizmi ayrıntılarıyla açıkladığı "Emperyalizm, Kapitalizmin En Son Aşaması" adlı eserini yazdı.

Bu yıllarda Ulusal soruna ilşikin yazdığı kitaplarla, bu soruna açıklık getirdi. Ezilen, sömürge halkların kurtuluş mücadelelerinin hedeflerini gösterdi.

Rusya'da öznel ve nesnel şartlar devrim için olgunlaşmıştı. 1917 Şubat Burjuva Devriminin olması ile Lenin, partinin bu yeni süreçteki görevlerini belirtti. 16 Nisan 1917'de Rusya'ya döndü. Petrograd'da çok sayıda işçi ve asker Lenin'i tren istasyonunda karşıladı. Lenin, yaptığı kısa konuşmayı "Yaşasın Sosyalist Devrim" sloganıyla bitirdi. Böylece marksistlerin hedefini açıkça belirtmiş oldu.

Ayaklanmanın ilkelerini büyük titizlikle belirten Lenin, devrim anının geldiğini söylüyordu. Beklenen gün 6 Kasım 1917'de oldu. Devrimciler eyleme geçtiler. Kısa sürede birçok sanayi bölgesini, köprüleri, postaneleri ve elektrik şebekelerini kontrol altına aldılar. 7 Kasım sabahı Lenin, devrimi halka bildirdi.

Lenin yeni Sovyet hükümetinin başkanı oldu. Bundan sonra ise parçalanan eski devlet mekanizması yerine yenisini kurma, üretimini yeniden örgütlenilmesini sağlama, bur-

Devamı sayfa 5'te

AYLIK GENÇLİK DERGİSİ–SAHİBİ: Medeni MARŞİL- SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ: Selim Bakaç- YÖNETİM YERİ: Narlıbahçe Sokak Eser Han Kat 4 No: 51 Cağaloğlu-İSTANBUL–YAZIŞMA ADRESİ: P.K. 701 Sirkeci-İSTANBUL.-DİYARBAKIR BÜROSU: İnönü Cad. Yoğurtçu Sokak Dicle Pasajı Kat. 2-Basıldığı YER: EM-AŞ Ofset Tesisleri –İlân Santimi 30.– TL.dır.–ABONE: 6 Aylık 45 TL. Yıllık 90 TL. Yurtdışı iki Katır.

"anarşinin kaynağı" ve burjuvazinin taktiği

İşbirlikçi sömürgeci burjuvazinin en gerici en şöven kesiminin, faşist diktayı gerçekleştirmek için başvurduğu şiddet ve terör hareketleri bütün yoğunluğuyla devam etmektedir. Özellikle devlet kurumlarında faşistlere her türlü kolaylığı sağlayan, bütün devlet olanaklarını faşistlere peşkeş çeken 2. MC'nin yıkılmasından ve CHP'nin ağırlıkta olduğu bir iktidarın işbaşına gelmesinden sonra, silahlı bombalı saldırılar, adam öldürmeler, soygunlar daha da yoğunlaşmıştır. Gerçekleştirilen eylemlerin, artık rastgele "sokak çatışmalarında" tesadüfi adam öldürmeler değil, aksine daha öncedan planlanarak hedef tespit edilerek organizeli bir biçimde yapılan kanlı saldırılar olduğu gün gibi ortadadır.

Halkların baş düşmanı olan emperyalizmin, saldırgan, karşıdevrimci örgütlerinin ve onların Türkiye'deki uzantılarının destekleriyle ya da çoğu kez kendi elleriyle yapıldıkları artık şüphe götürmeyen bu faşist terör ve cinayetlerinin ardında yatan gerçek nedir? Herşeyden önce emperyalizme bağımlı, azgelişmiş fakat aynı zamanda sömürgeci bir ülke olan Türkiye'de, işbirlikçi sömürgeci burjuvazi, ülkede giderek artan ekonomik bunalımların faturasını işçi sınıfına ve diğer emekçilere ödetmek istemektedir. Sürekli olarak, her çıkmaza girdiğinde bu gibi yöntemlere başvurarak ekonomik darboğazları "atlatmaya" çalışmaktadır. Bu durum karşısında haklı ve zorunlu olarak hoşnutsuzluklarını belirten emekçi kitlelere karşı (gelişen toplumsal muhalefetin daha ileri boyutlara varmasını daha başka yollarla engellenemediği için) çoğu kez baskı şiddet ve terör yöntemlerine başvurmaktadır. Başka bir deyimle, günümüzde geliştirilen baskı ve şiddetin nedenlerinden birisi ve belki de en önemlisi emperyalizme bağımlılık ve bu bağımlılığın yansınttığı çarpıklık ve ekonomik çıkmazlardır. Bunun yanında devlet sınırları içinde zor temelinde oluşturulan çok uluslu yaşamdır. Söz konusu olgular geçmiş dönemlerin de baskı ve zorbalıklarının doğurucusu olmuşlardır.

Son dönemde yoğunlaştırılan faşist terör ve cinayetler, aslında yukarıda belirtiğimiz olgunun bir yansımasından başka bir şey değildir; ama üzerinde daha önemle durulmayı, nedenleri ve sonuçları üzerinde daha detaylı olarak eğilmeyi gerektirecek kadar önemli bir gelişmedir.

Bu açıdan baktığımızda göreceğiz ki MHP ve ÜLKÜ OCAKLI faşistlerin, onlaın açık ya da gizli faşist örgütlerinin aracılığıyla yapılan şiddet ve terörün yaygınlaştırılmasının bir nedeni de günümüzde işbaşında bulunan sosyal demokrat ağırlıklı iktidarın yıpratılması ve etkisizleştirilmesidir. Bilindiği gibi faşist güçler, kendi faşist diktatörlüklerini gerçekleştirmek için, geçmiş dönemlerde ve günümüzde dünyanın diğer bazı ülkelerinde başvurdukları bir yandan yukarıdan aşağıya doğru devlet kurumlarını faşistleştirme öbür yandan faşizme kitle tabanı oluşturma eylemlerini Türkiye'de de MC iktidarlarının sağladığı büyük olanaklardan yararlanarak yoğunlaştırdılar. MC iktidarının düşmesiyle faşist güçler, hükümetin sağladığı bu büyük olanakları belli ölçülerde yitirdiler.

Bu nedenle faşistler, bir yandan geçmiş dönemin hükümet olanaklarından yararlanarak başvurdukları canice eylemlerinin kendileri tarafından yapıldığı izlenimini kitleler arasından silmek, öbür yandan bugünkü iktidarın da "anarşik olayları" ortadan kaldıramayacağı, hatta kendileri dışında hiçbir iktidarın "anarşiyi yok edemeyeceği ve toplumsal huzuru" sağlayamayacağı kanısını, bugünkü düzenin pisliklerinden ve huzursuzluklarından memnunsuz olan geniş kitleler arasında egemen kılmak için, toplumda büyük huzursuzluklar çıkartmakta, hemen her tarafta kanlı saldırılara girişmekte ve terörist eylemlerini yoğunlaştırmaktadırlar.

Buna karşılık işbirlikçi sömürgeci burjuvazinin en gerici kesimi, organizeli faşist saldırganlıkları gizlemek için kitlelerin dikkatlerini başka yönlere çekmeye çalışmakta ve faşist dikta heveslilerine uygun ortamlar yaratmaktadır. Tamamiyle yalana dayalı yoğunlaştırılmış bir propagandayla sorunun özünü çarpıtmakta, kasıtlı olarak şiddet hareketlerinin arkasında, hayal ürününden başka birşey olmayan "değişik güçler" göstermeye çalışmaktadır. Burjuvazi, geçmiş dönemde sık sık vaşvurduğu "anarşinin kaynağında komünizm ve bölücülük yatmaktadır" biçimindeki yaygaralarına, son günlerde de gene dört elle sarılmış durumdadır. Son dönemlerde burjuva siyaset adamları ve kalemşörleri elbirliğiyle yayın organları yoluyla, radyo ve televizyon aracılığıyla bu propagandayı sık sık yapmaktadırlar. Hatta daha da ileri giderek açık faşist terörcülerin de "solcu" bireysel terörist ve maoist grupların da arkasında yalnız "bölücülerin ve kürtçülerin" bulunduğunu söylemektedirler.

Malatya'da Belediye Başkanı'nın, kendisine gönderilen bombayla öldürülmesi ve ardından Malatya'da halkı kışkırtarak çıkartılan olaylar halkımızın çok korkunç bir provakasyonla karşı karşıya olduğunun ve tekelci burjuvazinin kendi faşist diktatörlüğünü gerçekleştirmek için her çareye başvurma niyetinde olduğunun en somut örneğidir. Malatya'da, yıllardan beri halk arasında mezhep ayrılıkları körüklenerek, kitleler arasında ırkçı şöven bir propaganda yürütülerek düşmanlıklar yaratılmış ve her seferinde bunlardan yararlanılmaya kalkışılmıştır. Son olayla burjuvazi, yarattığı çatışmalarla ve basında hayasızca sürdürdüğü propagandayla bu amacına bir ölçüde ulaşabilmiştir.

Bu iddialar burjuvazinin korkunç bir provakasyon ortamı hazırlamaya ve çirkin emellerini bu yolla gerçekleştirmeye çalıştığını göstermektedir. Faşist güçlerin ve onların cinayet şebekelerinin kanlı eylemlerini örtbas etmekten, hayat pahalılığının, sömürü ve baskının altında artık yaşamaya tahammülleri kalmayan emekçi kitlelerin dikkatlerini başka yönlere çekmekten, ırkçılığı şövenizmi körükleyerek Kürdistan halkı üzerindeki sömürgeci uygulamaları meşru göstermeye çalışmaktan ve halklar arasında düşmanlık yaratmaktan başka amacı olmayan bu iddialar, hafife alınamayacak kadar önemli, tüm sosyalistlerin, devrimci-demokratların üzerinde titizlikle durmaları gereken bir konudur. Burjuvazinin söz konusu iddialarının arkasındaki gerçek emelini açığa çıkarmak ve onun ırkçı şöven yüzünü kitlelere göstermek bütün ileri ci demokratların görevidir.

Faşist güçlerin ve diğer gerici burjuva kesimlerinin büyük bir yaygarayla "anarşinin kaynağını bölücülük ve komünizm"de göstermeye çalışmalarının amaçlarından biri de anti-faşist güçler arasında bir birliğin oluşmasını engellemek diğer bir deyimle sosyal demokrasiyi sağlam temellere oturtulmuş bir anti-gaşist mücadeleden vazgeçirmektir. Öyle görünüyor ki, sosyal demokrasi faşist güçlerin bu gibi oyunları karşısında tamamiyle kararlı bir tavır takınamamaktadır. CHP iktidarı, faşistlerin ve diğer gerici güçlerin aynı zamanda kendi iktidarına yönelmiş bulunan ve açıktan açığa sürdürülmekte olan eylemlerinin üzerine kararlı bir biçimde yürüyeceğine, giderek gerilemekte ve teslimiyetçi bir tavırla daha da sağa kaymaktadır. Bunun en açık örneği Başbakan Ecevit'in 16 Mart'taki "Faşizme İhtar" eylemi karşısında takındığı tamamiyle olumsuz tavırdır. Başbakan Sayın Ecevit burjuvaziyi memnun etmek için, "Faşizme İhtar" eylemini "Yasal olmamakla" ve "Faşist güçlere yaramakla" suçlamıştır.

Oysa gerçekte Faşizme İhtar eylemi, faşizme karşı emekçilerin, en geniş yığınların haklı bir direnişi, faşist güçlerin uykusunu kaçıran bir eylemdi. Anti - faşist savaşımın sağlıklı bir temele oturtulması için yürütülen mücadele yolunda kazanılmış daha ileri bir adımdı. Tüm anti-faşist güçlerin büyük bir kararlılıkla sahip çıkmaları gereken faşizme yönelik bir ihtardı. Gerçekte, Ecevit'in "Demokrasiye karşı tuzaklar hazırlanıyor" biçimindeki iddialarının aksine, herkesi,demokrasiye düşman faşist güçlere karşı uyaran bir eylem olmuştur. Tüm gerici güçlerin direniş karşısında büyük bir paniğe kapılmalarının ve büyük yaygaralar koparmalarının nedeni de budur. Doğrusunu söylemek gerekirse aslında sayın Ecevit'in bu eyleme karşı çıkışı faşist güçlerin yüreğine biraz su serpmiştir ve bu karşı çıkış bilinçsiz kitleler arasında devrimci, antifaşist hareketin yanlış anlaşılmasına katkıda bulunmuş ve faşistlere yaramıştır.

CHP'nin faşizme karşı savaşımdaki tutarsızlığı, giderek sağa kayışı, faşist şiddet ve katliamların sorumluları olan cinayet şebekeleri karşısında gösterdiği karasızlıkta apaçık olarak görülmektedir. Silahlı ve bombalı saldırıların hangi güçlerden geldiği bilindiği halde bunların üzerine yürüyememekte, değil cinayet şebekelerini dağıtmak, işleyen cinayetlerin ve yapılan saldırıların suçluları dahi bulunamamaktadır. Kaldı ki bireysel suçlular aramakla hiçbir zaman faşist şiddet eylemleri ortadan kaldırılamaz. Terör ve cinayetleri yok etmek için eylemlerin kaynağına inmek ve onları kökünden kurutmak zorunludur.

Faşizmi en çok cesaretlendiren şey onun karşısında kararsızlık geçirmek ve yılgınlık göstermektir. Bu nedenle faşizmin üzerine kararlılıkla yürünmelidir. Anti-faşist mücadelede faşizme karşı olan tüm güçlerin yığınsal eylemlerinin en geniş birliği sağlanmalıdır. Bugünkü koşullarda faşist güçlerden başka kimseye yaramayan bireysel terörist eylemler, anti-faşist güçbirliğini engellemekten başka kimseye yararı dokunmayan "sol" bozguncu eylemler ve sağcı teslimiyetçi tavırlar kesinlikle mahkum edilmelidir. Faşizme karşı savaşımın biricik güvencesinin kitlelerin gücü olduğu biran bile akıldan çıkarılmamalıdır.

ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞLARI ve GENÇLİK

Ulusal kurtuluş savaşları adından anlaşılabileceği gibi, belli bir sorunun çözüm biçimidir. Bu sorun hiç düşünmedende anımsıyacağınız gibi ulusal sorundur. Ancak ulusal sorun her durumda, değişik koşullarda hep ulusal kurtuluş savaşı çözüm biçimiyle çözümleneceği diye bir kural yoktur. Böyle bir çözümü değişik toplumların değişik sosyo–ekonomik yapılarını göz önüne almadan mutlaklaştırmak yanlıştır. Ancak sorunun kendisi her yanıyla tanındıktan, incelendikten sonra uygun çözümü bulunabilir. Her ulusal sorun ulusal kurtuluş savaşla çözümlenmez diyebileceğimiz kadar; her ulusal kurtuluşun varlık koşulu ulusal sorun olduğuna göre kısacada olsa ulus olgusunun evrimine bakmak, öylece bir değerlendirmeye gitmek daha yararlıdır.

ULUSUN DOĞUŞU VE TANIMI

ULUS OLGUSUDA bütün diğer olgular gibi gelip geçicidir, öncesiz ve sonrasız değildir. Tarihin belli bir döneminde, toplumsal, ekonomik v.b. diğer koşulların elvermesi sonucu ortaya çıkmıştır, aynı koşulların yani ulusu yaratan nedenlerin ortadan kalkması sonucu ulus'ta ortadan kalkacaktır. Bu açıdan bakıldığında tarihin belli döneminde varlığını koruyamıyor. Bu durum bize ulusun tarihsel bir kategori olduğunu kanıtlıyor. Ancak ulus sadece tarihsel bir kategori değildir. Aynı zamanda yükselen kapitalizm çağının bir kategorisidir. Çünkü onun varlık nedenleri tam anlamıyla yükselen kapitalizm çağında oluşmuş ve olgunlaşmıştır.

Kapitalizm çıkmadan önce ulus olgusuda yoktu. Kapitalizmin doğuşuyla birlikte ulus gerçeği ortaya çıkmıştır. Bir topluma ulus diyebilmek, onu ulus olarak tanımlıyabilmek için bazı göstergelerin olması gerekir. Bu göstergelerin tümünün birarada bulunmasıdır ki ulusu gerçek kimliğine kavuşturur. Ama tüm göstergeler kapitalizm çağında oluşmuşturda denilemez. Bu göstergelerden bazıları kapitalizm öncesi dönemde olmalarına karşılık, bunun yanında diğer göstergelerinin bulunmayışı o toplumun ulus olarak adlandırılmasını engellemiştir. Bu durumda hangi özellikleri gösteren toplumlara ulus diyebiliriz ona bakmak gerekir.

Bilindiği gibi insanlar öteden beri topluluklar halinde yaşamışlardır. Bu topluluklar bazan kabile, aşiret v.b. biçiminde olmuşlardır. Ancak insanlar öteden beri ulus durumunda yaşamamışlardır. Ama ulus durumunda yaşamak hiç kuşkusuz belli bir topluluk halinde yaşamayıda içerir, bununla birlikte düzensiz kararsız olarak yaşamayı ulus yaşamı dıştalar. Denebilirki ulus ilkin bireylerin kararlı bir topluluğudur. Bu topluluk ne ırk, ne aşiret v.b. diğer topluluklar gibi değil, bunların tümünden oluşmuş tarihsel kararlı bir topluluktur. Topluluğun kararlı ve tarihsel olarak oluşması onun ulus olması için yeterli bir neden değildir. Kararlı ve tarihsel olmanın yanında o ulusun bireylerinin aynı dili konuşmaları yani ortak bir dile sahip olmalarıda gerekmektedir. Bir devletin sınırları içinde kararlı toplulukların olması olağandır. Bu olağanlık onların ulus olarak adlandırılması için neden sayılmaz. Çünkü bir devletin sınırları içinde ayrı diller konuşulabilir, bir ulusun bireyleri ayrı dilleri konuşamaz. Bu nokta ulusla devlet arasındaki ayırt edici önemli noktalardan biri olduğu gibi, ulusu karakterize eden önemli özelliklerden biridirde. Her zaman uluslar aynı dili konuşurlar, bir ulus için zorunlu olan ortak dille konuşma; aynı zamanda başka uluslarında aynı dili ortak dil olarak konuşmama yasağını birlikte getirmez. Ayrı uluslar diğer bir ulus tarafından konuşulan dili konuşabilir. Ortak bir dili konuşmak ta bir ulusu diğer uluslardan ayırmak için yeterli bir neden olamamaktadır. Ayrı uluslar ayni dili konuşabilmelerine karşılık, aynı yerde yaşamamaları gerekir. Zaten aynı dili konuşup aynı yerde yaşasalardı o zaman onları ayrı uluslar olarak görmek olanaksızlaşacaktı. Çünkü ulusun bireylerinin ortak yaşamının olabilmesi ve kuşaktan kuşağa aktarılması; aynı toprak parçası üzerinde yaşamalarıyla mümkündür. Örneğin İngilizlerle, Amerikalılar önceleri aynı toprak üstünde yaşamalarına karşılık sonradan İngilizlerin bir bölümünün Amerika'ya göç etmesiyle ayrı topraklar üzerinde yaşamaya başlamaları sonuçta (köken bakımından aynı noktadan gelmekle) birlikte ayrı ulusları (İngiliz ve Kuzey Amerika) doğurdu. Demek ki ulusun göstergelerinden biride, tüm ulus bireylerinin aynı toprak parçası (toprak-birliği) üzerinde yaşama zorunluğudur. Dil ve toprak birliğinin yanında kararlı ve tarihsel olarak oluşmuş aynı topluluğun, içsel iktisadi birliğinin, bağının oluşması, ayrı bölgeler arasında işbölümünün kurulması, feodalizm döneminden kalan prenslikleri ortadan kaldırarak, birbirinden yalıtılmış bölgelerin arasında düzenli ilişkilerin kurulması gerekir. Yani ortak bir pazara sahip olmak gerekir. Kapalı ekonomiden, pazar ekonomisine geçmek; daha doğrusu iktisadi yaşam birliğine kavuşmak gerekir. Ne var ki bütün bunlar yinede ulusun tanıtılmasında yeterli değildirler. Bu göstergelerle birlikte kendini ulusun bireyleri arasında ortak kültür biçiminde belirleyen, dile getiren ruhsal biçimlenme birliğininde olması gerekir. Bu gösterge ulusların birbirinden ayrılmasında yada bir toplumun ulus olarak kendini tanıtmasında önemli bir etkendir. Bu kısa açıklamadan sonra ulusun bilinen tanımını yapabiliriz. "Ulus,tarihsel olarak kurulmuş kararlı bir dile, toprak, iktisadi yaşam ve kendini kültür ortaklığında dile getiren ruhsal biçimlenme birliğidir."

Yukarıda sayılan ulusun göstergelerinden birinin eksik olması, yinede o toplumun ulus olmasını engeller diğer bütün göstergeler olsa bile. Diyelim dil birliği, toprak birliği v.d. özellikler var fakat iktisadi yaşam birliği yada başka bir etken eksikse; o durumda ulustan söz edilemez. Ulus denilen olgunun iktisadi yaşam birliğinin oluşması, ancak yükselen kapitalizm çağında mümkün olmuştur. Ondan önce yine kararlı tarihsel olarak oluşmuş topluluklar vardı, ama göstergelerin tümü birarada değildi. Bu göstergelerin tümü ancak kapitalizmin doğuşunda bir araya gelebilmiş ve sonuç olarak ulusu oluşturmuştur.

ULUSAL SORUN

Ulus kapitalizmin yükseldiği, feodalizmin hızla çöküşe doğru gittiği bir çağda ortaya çıkmış ve bu çağın bir kategorisidir. Toplumların kendi iç etkenleriyle gelişmesinin olağan süreci sonunda ulus düzeyine varmışlardır. Bazı toplumlar kendi iç etkenleriyle bu sonuca ulaşmalarına karşılık, yine bazı toplumlar aynı tarihsel dönemde aynı düzeyde varamamışlardır. Kaldıki bütün toplumların aynı dönemde belli sonuca varmaları, çeşitli toplumların ayrı toplumsal, ekonomik v.b. koşulların nedeniyle mümkün olamayabilir.

Batı Avrupa toplumlarında uluslaşma süreci olağan akışını izlemiştir. Bu sürec, yani toplumun uluslaşmaya doğru evrimleşmesiyle o toplumun devlet biçiminde örgütlenmesi aynı döneme rastlıyordu. Batı Avrupa'da her uluslaşan toplum genellikle devlet biçiminde de örgülenebiliyordu. Tarihsel ve toplumsal durumda bunun için elverişli koşullar yaratmıştı. Bu bakımdan Batı Avrupa'nın kapitalist devletlerinde ezen ezilen ulus sorunu kural olarak yoktu. Bununla birlikte hiç yoktu da denilemezdi. Örneğin İngiltere'deki İrlanda sorunu v.b.. Batı Avrupa'da toplumların uluslar biçiminde evrimleşmesi ve devlet olarak örgütlenmesi konusunda bir tarih verilmek istenirse bu tarih 1789 Fransız burjuva devrimiyle başlar denilebilir.

Batı Avrupa'da durum böyle olmasına karşılık; Doğu Avrupa'da benzer gelişme aynı biçimde görülmemiştir. Batı Avrupa'daki toplumlarda kendi iç etkenlerinin bağımsızca gelişmesi sonucu ortaya çıkan uluslar ve sürece devlet biçiminde örgütlenmede denk düşünce ortaya tek uluslu devletler çıktılar. Doğu Avrupa'da aynı durum görülmedi. Bunun yerine, birden çok ulus aynı devletin sınırları içinde eşitsizce örgütlenmek zorunda kaldılar. Ekonomik, kültürel v.b. açılardan daha ilerlemiş, gelişmiş milliyet; uluslaşma sürecini, daha az gelişkin milliyetten daha önce sonuçlandırarak, diğerlerinide onların zararına kendi egemenliğine aldı. Örneğin Almanlar yaşadıkları yerde siyasal ve ekonomik olarak daha çok ilerlemiş olduklarından daha gelişmiş milliyetlerin örgütlenmesinide üstlenmiş oldular. Macarlarda devlet biçiminde örgütlenmeye, o günün koşullarında en gelişmiş milliyet olarak diğerlerinide kendi devletinin sınırları içinde örgütlediler. Batı Avrupa'daki tek uluslu devlet biçiminde örgütlenme yerine, Doğu Avrupa'da çok uluslu devletler oluştular. Böylece ezen ezilen ulus sorunu Batı Avrupa'nın tersine Doğu Avrupa'da kural oldu.

Bunun nedenini Doğu Avrupa devletlerinin sosyo-ekonomik yapısında aramak gerekir. Bu ülkelerde, feodalizmin tam anlamıyla çözülmediği yada kapitalizm egemenliğini sağlıyamadığı toplumsal koşullarda, geri kalmış milliyetin henüz devlet biçiminde örgütlenmeye elverişli, iktisadi sağlamlaşmayı gerektiren koşulların bulunmadığı durumlarda görülür. O sırada Doğu Avrupa'daki durumda genel olarak ilke düzeyinde böyleydi. Hiç kuşkusuz sonradan kapitalizmin gelişmesi ezilen uluslarda, bağımsızca ve özgürce yaşam doğrultusunda harekete getirici etkilerini birlikte getirmiş, ulusun bireylerini uyarıp, ulusal bağımsızlık için harekete geçirirken, onlar karşılarında tüm güçleriyle ulusal baskıyı uygulayan ezen ulusun egemen sınıflarının örgütlü gücüyle karşılaştılar.

Ulusal bağımsızlık için mücadele etmek her dönemde aynı biçimde olmamıştır. Kapitalizmin rekabetçi dönemindeyken, ulusal sorun ezilen ulusun burjuvazisinin öncülüğünde çözülmeye çalışılmıştır. O durumda çelişkinin her iki ulustan burjuvazi arasında pazar sorununda düğümleniyordu. Ezilen ulus burjuvazisinin tüm çabası sömürülen pazarına sahip çıkarak, kendi sömürüsünü gerçekleştirmektir. Ezilen ulus burjuvazisi ezen ulus burjuvazisi tarafından her yönden sıkıştırılınca, Vatanı kurtarma sloganıyla işçi sınıfını, köylülüğü kendi açtığı bayrak altında toplamaya çalışır. Rekabetçi kapitalizm döneminde henüz sermaye uluslararası bir yapı kazanmadığından ulusal sorun devlet sınırlarının ötesine taşmamış, sadece kültürlü ülkelerde tartışılan bir sorun durumuyla yalıtık olma görünümü gösteriyordu. Kapitalizmin egemen duruma gelmesiyle ve daha sonra rekabetçi kapitalizmin emperyalist-kapitalizme dönüşmesiyle birlikte, artık batının ulusal devletlerinde önceleri kural dışı olan ulusal baskı, geri bırakılmış ülkelere sermaye ihraç etme aracılığıyla onları boyunduruk altına alma nedenide böylelikle doğmuş oluyordu. Artık ulusal baskı daha çok bu devletler (emperyalist) tarafından uygulanıyordu. Sermayenin her yere girmesi öteden beri çeşitli nedenlerle geri bırakılan ülkelerin emperyalist-

→

lerce başlıca sermaye ihracı yoluyla sömürülmesi, bağımlılaştırılmasına karşılık; ezilen, sömürge ulusların baskıya sömürüye karşı mücadeleside uluslararası bir özellik kazanmış oldu. Bunun yanında Ekim 1917 devriminin de ulusal sorunun, uluslararası düzeyde çözümüne, akış seyrine etkileri büyük olmuştur. Şöyleki "I– Ulusal sorunu, ulusal boyunduruğa karşı savaş gibi, özel bir sorun olmaktan çıkararak ezilen halkların, sömürgelerin ve yarı sömürgelerin emperyalist sömürüden kurtuluşu genel sorunu haline getirek bunun alanını genişletti. 2-- Bu kurtuluşun gerçekleşmesi için büyük olanaklar yaratmış ve gerçek yolları açmıştır. Ve böylelikle batının ve doğunun ezilen halklarının kurtuluşunu geniş ölçüde kolaylaştırmıştır. Onları emperyalizme karşı muzaffer savaşın ortak yoluna getirmiştir. 3– Batının proleterlerinden Rusya devrimi aracılığıyla Doğunun ezilen halklarına kadar varan dünya emperyalizmine karşı yeni bir devrimler cephesi kurarak, sosyalist batıyla köleleştirilmiş doğu arasında köprü kurmuştur" (Marksizm ve ulusal sorun ve sömürgeler sorunu sol y. ikinci (geliştirilmiş) baskısı.99)

Ulusal sorunun her ülkede çözüm biçimi, o ülkenin toplumsal, ekonomik, kültürel v.b. koşullarının değişik olması nedeniyle çözümde değişik olacaktır. Günümüze kadar bu konuda ayrı çözüm biçimleri görülmüştür. Örneğin SSCB'deki çözüm biçimi, ulusal kurtuluş savaşları yoluyla çözüm v.b. gibi.

Sorun hangi çözüm biçimiyle çözümlenirse çözümlensin mutlaka gençliğin şu yada bu biçimde çözüm sürecine katkısı olmuştur, gereken yerini almıştır. Burada ulusal sorunun tam çözüm biçimlerinde gençliğin yerini belirlemekten çok ulusal kurtuluş savaşlarında gençliğin yeri ne olmuştur, konusuna açıklık getirmeye çalışacağız.

ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞLARI VE GENÇLİK

Günümüzde ulusal kurtuluş savaşları enazından kendisine en geniş anlamıyla bağımlılaştıran yabancı devlete, onunla bütünleşmiş yerli eğemen sınıflara yönelmelidir. Yani savaşım emperyalizme ve Feodal-yerli gericiliğe karşı olmalıdır. Bu iki gericiliği hedef edinmemiş ulusal kurtuluş hareketlerinin sosyalistler tarafından desteklenmesi düşünülemez. Kaldıki emperyalizme karşı olmayan, yerli gericilerle işbirliğinde yada gerici önderlikli hareketler salt askersel anlamında başarıya ulaşsalar bile bu durum sömürülmenin başka biçimini peşinden getirecek, gerçekten kurtuluşu getirmeyecektir.

Ulusal kurtuluş savaşlarının öncülüğü çoğunlukla burjuva yada proleteryanın sınıf temeli üzerinde örgütlenmiş örgütler tarafından yapılmaktadır. Zaman zaman bu savaşlara partiler değilde cephe biçimindeki örgütler öncülük etmekle birlikte; yine bunların dayandığı tabanın sınıfsal karakteri, dünya görüşü konusundaki eğilimlerini açıklar. Savaşın öncülüğünü üstlenmiş örgüt, ister parti ister caphe olsun, bunlara rağmen gençlik savaşın öncülüğünü üstlenemez, böyle bir görüşüde savunamaz. Bu anlayış sonuna kadar yanlıştır. Serüvenci bir düşüncedir. Bununla birlikte gençliğin ayrı kesimlerini çatısı altında toplamış ayrı gençlik örgütlerinin kendine düşen ödevleri mutlaka olacaktır.

Bu tek tek örgütlerin ödevleri arasında biçimde ayrılıklar olabileceği gibi; gençliğin her kesiminden insanları bünyesinde barındıran gençlik örgütleri ile bunlar arasında da görev bakımından yine (biçim açısından) ayrılıklar vardır. Ancak tümünün ortak yanı mücadeleye öncülük edemeyeceğidir. Örneğin genç işçilerin örgütleneceği yer kural olarak sendikalar, öğrenci gençliğin de kendi dernekleri olacaktır. Her ikisininde ödevleri ayrıdır. Ne sendika bir öğrenci derneği gibi davranabilir nede öğrenci dernekleri sendikalar gibi hareket edebilirler. Bunun yanında tümünün ortak yanı da mücadeleye öncülük edemeyeceği noktasıdır. Şuda varki gençliğin içinden çıkmış dürüst, kararlı, uzman kişilerin mücadelenin öncülüğünü üstlenmiş örgütün yöneticisi ve yürütücüsü olamıyacağını savunmak ta aynı zamanda yanlıştır. Önemli olan mücadelenin bütünlüğü içinde gençliği yerli yerine oturtmak onun rolünü büyütmeden, küçümsemeden gereken önemi vermektir. Bu konuda ona yol göstermektir. Ulusal kurtuluş savaşları bağımsızlık ve özgürlüğü amaçlamış olduklarına göre; amacına varmak için özden ödün vermemek bir sapmaya düşmemek kaydıyla toplumun o andaki koşullarına uygun düşen ve örgütün yetkinliğini, gücünü aşmayan bütün hareket biçimlerini uygulamak gerekir.

Bunlar yapılırken mücadelenin içinde yer alan tüm sınıf ve tabakaları olduğundan çok yada az görmemek başlıca koşuldur. Buradan hareketle mücadelenin öncülüğünü gençlik üstlenmeyeceğine göre kategorik yapısıyla gençliğe mücadelenin öncüsü gözüyle bakılmaz ve böyle bir ödev ona yükletilemez. Ama mücadele içinde kendisine düşen ödevi yerine getirmek zorundadır. Bu konuda dünyanın çeşitli yerlerinde gençlik ve onun değişik kesimlerindeki örgütleri (kadınlar öğrenciler, işçiler.) kendilerine düşen ödevleri yerine getirmiştir. Ödevleri yerine getirirken uygula mak zorunda kaldıkları hareket biçimleri siyasal mücadelenin birer biçimi olmuşlardır. Bu "Halkla sömürgeciler arasındaki mücadelenin bütünü çeşitli biçimler alır; yinede, biz, etkinliği ve sömürgecileri halkın özgürlüğünü taşımağa zorlaması açısından, silahlı mücadelenin en ileri mücadele biçimi olduğunu düşünmekteyiz" "Silahlı mücadele yöntemi yanında, kitle gösterileri işçi grevleri, uluslararası konferanslar da, Birleşmiş Milletlerde, Arap örgütü v.b.de milli meseleyi ortaya atma gibi diğer mücadele biçimlerine de baş vurduk....." "Çabamızın büyük bölümünü kitle çalışmaları ve toplumsal örgütlenmeler aldı." "Öğrenci birliği, kadın birliği, spor dernekleri v.b. kitle örgütlerine sızabildik..." yukarıdaki örgütler ulusal mücadelede önemli rol (belirleyici değil) oynadı. Örneğin kadınlar broşör dağıtıyor.. Öğrenciler boykotlar düzenliyorsa sömürgeci eğitim politikasına karşı direniyorlardı" (Güney Yemen kurtuluş mücadelesi yöntem yay. s.30–32), görüldüğü gibi düşmanın yaşamın bütün alan ve düzeylerinde yokedici politikasına karşılık ulusal bağımsızlığı savunanlar düşmana karşı aynı yerlerde kendi yöntemleriyle bir mücadele içindedirler. Zaten bunu yapmak zorundadırlarda.

Vietnam kurtuluş mücadelesini öncülük eden partinin oluşmasında gençliğin büyük rolü olmasına karşılık, bu ülkede gençlik yinede üstlenemeyeceği görevi yükümlenmemiştir. Ve gençliğin kendisi ne olduğundan çok, nede az görülmüş yada gösterilmiştir. Öyleki burada önce kurulan devrimci gençlik birlikleri belli bir dönemden sonra yaşamın önüne çıkardıkları sorunları çözemeyince, artık bir partinin kurulması zorunlu duruma gelmiştir ve böylelikle parti kurulmuştur. Dernekleri aşan sorunlar parti tarafından çözümlenmiş yada çözümlenmesi için çalışılmıştır. Gençliğin mücadelesi partinin doğrultusunda belirleyici olmayan bir ödev yükümlenmiştir. Parti gençliği duyarlı bir duruma getirerek mücadeleci bir karakter kazandırmıştır. Gençliğin koşulları ölçüsünde girebildiği her yerde çalışmasını önermiş, onun parti tarafından önerilen yerlerde çalışmasının gereksinimi bir yandan gençlik örgütlerinin üyelerinde uyandırılırken, diğer yandan bunun koşulları elverdiğince hazırlanmaya çalışılmıştır. Örneğin gençliğin spor kulüplerinden, siyasi partilerin mahalli örgütlerine kadar her yerde çalışmasını özellikle önermiştir.

Bu durum Angola'da, Gine'de, Güney Afrika'da v.b. diğer yerlerde ayrı biçimlerdede olsa kendi toplumsal koşullarının elverişliğince uygulanmıştır.

Gençliğin dünden günümüze kadar ödevlerinin yapısında bazı değişiklikler olmuştur. Gençliğin bugün yüklendiği yükümlülük dünkünden daha ağır ve kapsam bakımından daha geniştir. Ve her şeyden önce gençlik geleceği bağrında taşıdığına göre önemi bir kat dahada artmaktadır. Bu nedenle geleceğin düzeninin kurucusu ve yönlendiricisi olan sosyalist partiler gençliğe büyük önem verirler ancak bu önem hiç bir zaman onu öncü duruma getirebilecek bir ölçüye varmaz.

Gençliğin genel olarak yeri ulusal kurtuluş savaşlarının süreci boyunca öncü değildir. Savaşta kader tayin edici bir ödevi konumları gereği üstlenemezler. Enazından bu sorunu çözebilecek güç, yetenek ve etkinlikte değildir. Ancak siyasal mücadelenin öncülüğünü yapan çözücü yeteneğe sahip örgütün doğrultusunda yapabileceği görevleri üstlenebilir. Gençlik yapısı gereği sadece bir sınıf ve tabakadan gelen insanlardan oluşmamıştır. Her sınıf ve tabakadan gelen insanlardan oluşmuştur. Bu duruma göre gençliğin bütün kesimleri, kendi düzeylerinde, olanakları ölçüsünde sömürgeciliği, baskıyı uygulayan eğemen sınıflara karşı mücadelesini sürdürmelidir. Öğrenci gençlik okullarda aşimilasyona, ırkçı eğitime karşı boykot v.b. hareketler koyarken, sendikalarda örgütlenen işçiler, kadın derneklerinde, spor kulüplerinde v.b. yerlerde örgütlenenler, kendi düzeylerinden hareketle ulusal kurtuluş savaşını olumlu yönde etkileyecek, günün koşullarına uygun, kendi örgütlerinin gücü oranında mücadele etmelidir.

Baştarafı sayfa 2'de

juvazinin kalıntılarını yok etme, ve halkı sosyalist bilinç düzeyine yükseltmek gerekiyordu.

30 Ağustos 1918'de Fenny Kaplan adındaki bir kadın suikast yaparak Lenin'i yaraladı. Hasta, yatağında da boş durmadı. "Sol Komünizm Bir Çocukluk Hastalığı" adlı yapıtı ile özellikle sol sapma anlayışı eleştirdi.

1922 yılında sağ tarafına inme inmiş, dili tutulmuştu. 21 Ocak 1924 günü 54 yaşında öldü.

Marksizmi olağanlaştıran, tümdünya işçilerinin ve ezilen halkların kurtarıcısı Lenin'in ölümü tüm dünyayı üzdü.

Gençliğe ilişkin yazılarıyla, işçi-öğrenci-köylü gençliğin sorunlarını belirten Lenin, genç sosyalistlerin örgütlenmesine büyük önem vermiştir. 1920 yılında bir yazısında "Şimdi elli yaşında kadar olan kuşak, komünist toplumu görmeyi umamaz. Bu kuşak, o günler gelmeden ölüp gidecektir. Ama şimdi onbeş yaşında olan kuşak, komünist toplumu görecek ve bu toplumu kendisi kuracaktır. Ve bu kuşak yaşamının tüm amacının komünist toplumu kurmak olduğunu bilmelidir" diye yazıyordu. Tarih bize bu yazısının doğruluğunu kanıtlamıştır.

Çalışmanın önemini şöyle belirtti; "Doğal olarak, akla ilk gelen düşünce, komünizmi öğrenmenin, komünist el kitaplarında, broşürlerle ve kitaplarda yazılı olan bilgi toplamını, iyice öğrenmek demek olduğudur. Ama komünizmi incelemenin böyle bir tanımı, çok kaba ve yetersiz olacaktır. Eğer komünizmin incelenmesi yalnızca komünist kitap ve broşürlerde yazılı olanların iyice öğrenilmesinden ibaret olsaydı, kolaycacık komünist metin hokkabazlarına ya da palavralarına sahip olurduk ve bu da çoğu kez bize zarar ve ziyan getirirdi. Çünki, komünist kitap ve broşürlerdeki şeyleri makine gibi ezberleyen bu kişiler bütün bilgi dallarını birleştirmeyi başaramayacaklar ve komünizmin gerçekte gerektirdiği biçimde hareket edemeyeceklerdi. Bunun yanında pratik çalışmadan kopuk olmamak şartıyla öğrenmenin, okumanın önemini de belirten Lenin "Genel olarak gençliğin ve özel olarak Genç Komünistler Birliklerinin ve tüm öteki örgütlerin görevleri bir tek sözcükle özetlenebilir öğrenim."

Diğer ülkelerde olduğu gibi sömürge ülkemiz gençliği, Lenin'in doğumunun 108'inci yılını coşkuyla kutluyor. Leninizmi öğrenmenin gerektiğine inanıyor.

OKUYUCUDAN MEKTUPLAR

DEVRİMCİ DEMOKRAT GENÇLİK OKUYUCULARI BİLDİRİYOR

Dost Devrimci Demokrat Gençlik Okuyucuları;

Bu sayımızdan başlayarak açtığımız "Devrimci Demokrat Gençlik OKUYUCULARI BİLDİRİYOR" başlıklı köşemizde siz okuyucularımızın, sömürgecilerin ve yerli gerici güçlerin halkımız üzerindeki baskılarını, bu baskılara karşı halkımızın ve Devrimci Demokrat Gençliğimizin savaşımını yansıtan yazılarını yayınlamaya karar verdik. Ayrıca bu köşeye çeşitli konular üzerine görüşlerinizi, öneri yada eleştirilerinizi bildiren yazılar da gönderebilirsiniz. Yazın bize, sesimizi bu köşeden de yükseltelim ve savaşım bayrağımızı daha da yücelere doğru çıkartalım.

DEVRİMCİ DEMOKRAT GENÇLİK DERGİSİ'NE

Başını emperyalistlerin çektiği ülkemizdeki sömürgeci güçler, halkımızın gelişen ulusal kurtuluş mücadelesini engellemek için işbirlikçi toprak ağaları ile komprador ticaret burjuvazisini de yanlarına alarak elbirliğiyle halkımız üzerindeki baskılarını hergün arttırmaktadırlar. Toprak ağaları eliyle aşiretleri birbirlerine düşürmekte, militarist güçleri eliyle köylere gerekçesiz baskınlar düzenleyerek halka işkence etmektedirler. Bunun en somut örneği son olarak Mardin'in Silopi ilçesine bağlı Bostancı (Rıhanıke) köyünde sergilenmiştir.

6.4.1978 günü saat 09.00'da Silopi Birinci Taburuna bağlı 3. bölük üsteğmeni, emrindeki erlerle birlikte, sınırdaki bir ayak izini bahane ederek herhangi bir arama emri olmadan Bostancı Köyü'ne baskın düzenlemiş, bu baskın sırasında başta köy muhtarı olmak üzere köydeki tüm erkek ve kadınlar dövülmüş ve tehdit edilmişlerdir. Olaydan sonra köydeki bazı erkekler, şikâyet etmek için bağlı bulundukları Silopi ilçesine gitmeye çalışmışlarsa da jandarma birlikleri yollarını keserek kendilerine engel olmuşlardır. Bunun üzerine köylüler, ilçemize (Cizre'ye) gelerek Cizre Cumhuriyet Savcılığına şikâyet etmişlerdir. Yine köylüler, aynı konuda Cizre'de bir avukatla ilişkiye geçmişlerdir. Avukat, Silopi Kaymakamı ve Savcısı ile telefonla görüşerek durumu kendilerine bildirmiş, fakat kendileri böyle bir baskından haberdar olmadıklarını avukata söylemişlerdir.

Bütün bu yapılanlar halkımızı korkutmak ve yıldırmak içindir. Fakat hiçbir baskı, halkımızı inandığı davadan döndüremeyecektir.

CİZRELİ DEVRİMCİ DEMOKRAT GENÇLER.

Devrimci Demokrat Gençlik Dergisi'ne

Sömürgeci güçler ve onların ilçemizdeki uzantıları, halkımızın ve Devrimci Demokrat Gençliğimizin kararlı savaşımını açık açık uyguladıkları baskılarla durduramayacaklarını anlayınca bu sefer daha sinsi ve çirkin yöntemlere başvurmaya başladılar. 21.3.1978 gecesinde gerici güçler önce ilçemizde tahrip gücü yüksek bir bomba patlatmışlardır, sonradan savcılık kanalıyla TÖB - DER'de oturmakta olan Safa Aksel ile Yunus Atay adlarındaki arkadaşlarımızı bombanın sorumluları göstererek yakalamışlardır. Bu olay, Dicle'de Devrimci Demokrat Gençliğin halk ile birlikte verdiği mücadeleden korkanlar tarafından gerçekleştirilmiştir. Onlar bu tür yollarla halkımızla gençliğimizi biribirinden koparacaklarını ummaktadırlar. Fakat gençliğimiz hiçbir zaman sömürgecilerin ve yerli gerici güçlerin oyununa gelmeyecektir ve halkımızla omuz omuza yürüyecektir.

Gerici güçlerin bu tür çirkin oyunlarını nefretle kınıyoruz.

DİCLE D. D. GENÇLERİ

Devrimci Demokrat Gençlik Dergisi'ne

İlçemiz BİSMİL'de sömürgeci burjuvazi ve onun yerli işbirlikçileri ağa ve tefecilerin elbirliğiyle halkımızı sömürme politikaları bütün çıplaklığıyla ve acımasızlığıyla sürmektedir. Bunun en açık örneği son olarak ilçede gübre dağıtımı sırasında görüldü.

Geçimini tümüyle tarıma ve tarım ürünlerine bağlayan yoksul köylümüz, üç-beş dönümlük toprağına atabileceği gübreyi bulamazken, ilçeye gönderilen 2300 ton gübre birkaç sömürücü ve tefeci ağa tarafından adeta yağma edilmiş ve depolanmıştır. Çeşitli tonajlarda bölüm bölüm olarak gönderilen gübre daha vagonlarda iken sözkonusu kişiler tarafından paylaştırılmış ve oraya giden yoksul köylüler hiçbirşey bulamadan eli boş dönmüşlerdir. İlk olarak gönderilen 1200 ton gübre yalnızca iki sömrücü ağa ve aileleri tarafından tapu dairesinden aldıkları sahte belgeler yoluyla sağlanmıştır. Oysa yasa gereği bir çiftçiye 16 tondan fazla gübre verilmemesi gerekir. Ancak yasa sadece kâğıt üzerinde geçerli kalmaktadır. Şöyle ki; İlçe Ziraat Mühendisliği, Zirai Donatım Kurumu ve Tapu Dairesi üçlüsüyle anlaşan bir kısım tefeci ve işbirlikçi ağa 150 - 200 tona kadar gübre almışlardır. Aldıkları gübreyi stok eden bu kişiler, yoksul köylülerin gübreye olan aşırı ihtiyaçlarını bildiklerinden 140 kuruşa aldıkları gübreyi 400 kuruş gibi fahiş bir fiyatla satmakta ve köylülerin sırtından aşırı kârlar elde etmektedirler.

Ancak ilçemiz Devrimci Demokrat Gençliğinin ve köylülerin müdahaleleri ve kaymakamlığa şikâyetleri sonucu dağıtıma herkese 2 ton üzerinden başlanmıştır. Fakat ilçenin ihtiyacı olan gübrenin büyük bir bölümü daha önceden karaborsacılara dağıtılmış olduğundan 1000'e yakın az topraklı yoksul köylüden sadece 270 kişisi bundan faydalanabilmiş, geriye kalan 730 az topraklı köylü gereksinimini karşılayamamış ya da bunu, 400 kuruş gibi aşırı bir fiyattan alarak sağlayabilmiştir.

Devrimci Demokrat Gençliğin bu konuda hazırladığı bildiri de ilçe savcılığı tarafından yasalar çiğnenerek engellenmiş, alındı belgesi verilmemiştir.

Gün geçtikçe bilinçlenen halkımız, bu sömürü ve talan politikasının nereden kaynaklandığını çok iyi bilmekte ve daha da inançla kendi kurtuluşuna giden yoldan ilerlemektedir.

Şurasi iyi bilinmelidir ki bu gidiş sonsuz değildir. Tüm engellemelere karşın savaşımız devam edecektir.

BİSMİL DEVRİMCİ DEMOKRAT GENÇLERİ.

...kısa..kısa...

● Devrimci Demokratik Kültür Derneğinin tüzüğü 6 aylık bir aradan sonra onaylanmadan 9.3.1973 tarihinde geri döndü. Onaylanmadan geri çevrilen tüzükte,

1–"Demokratik" sözcüğünün isminden çıkarılması,

2–Çok amaç taşıdığı gerekçesiyle amaç maddesinin değiştirilmesi istendiği bildirildi. Dernek yöneticilerine yaptığımız başvuruda "DDKD Kurucu Kurulu tarafından, derneğin isminden 'Demokratik' sözcüğünün çıkarılmaması için gerekli itirazda bulunulduğunu ve amaç maddesinin yapılan itiraza uygun olarak yeniden düzenlendiğini daha sonra da tüzüğün İçişleri Bakanlığına yeniden gönderildiğini bildirdiler.

Buna göre yeni amaç maddesi şöyle düzenlenmiştir:

"..... Gençliğin sosyal ve kültürel sorunlarına çözüm getirmek ve bunlar için olanaklar sağlamaktır."

● Geçen ay açılan Bismil DDKD şubesi, Genel Merkez Tüzüğü onaylanmadığı gerekçesiyle kaymakamlıkça faaliyetten men edildi.

● TÜM-DER Hakkari şubesinin 25.3.1978 tarihinde yapılan olağan genel kurulunda yönetimi Devrimci-Demokrat Memurlar Gurubu kazandı.

● Kulp, Gercüş, Kahta ve Silvan TÖB-DER seçimlerini Devrimci Demokrat Öğretmenler grubu kazandı.

● Başkale Lise öğrencileri,

16/3/1978 tarihende İstanbul Üniversitesi'nde Faşistlerin yaptığı toplu katliamı, Van Atatürk Lisesi öğrencilerine yapılan silahlı saldırıları kınamak amacıylan bir günlük boykot ilân etmişlerdir.

Ellerinde KAHROLSUN SÖMÜRGECİLİK, IRKÇI VE ŞÖVEN EĞİTİME SON! KAHROLSUN FAŞİZM, FAŞİST MHP VE ÜLKÜ OCAKLARI KAPATILSIN, YOLDAŞIMIZ HAMİD'İN ANISI MÜCADELEMİZE ÖNDER OLACAKTIR Dövizleri taşıyan öğrenciler Faşist güçlerin bu saldırılarını kınamış ve gün boyu HAKKI UZAR VE HAMİT AKIL'IN FOTOĞRAFLARINI GÖĞÜSLERİNDE TAŞIYARAK DEVRİMCİ Marşlar söylemiştir.

● DEVRİMCİ DEMOKRATİK GENÇLİĞE SÖMÜRGECİ BURJUVAZİNİN BASKILARI GÜN GEÇTİKÇE YOĞUNLAŞIYOR.

Van'da Devrimci Demokratik Gençlik dergisini satan Salih Yalçınkaya'nın evi izinsiz olarak aranmış ve Polisler kendisini karakola çağırdıklarında "Evinize hırsız girmiş" diyerek gözaltına almışlar ve daha sonra Savcılıkça tutuklanmıştır.

Erzurum'a Devrimci Demokratik Gençlik Dergisini, satmak amacıyla götüren Sıddık Boğan, Erzurum terminalinde aranarak gözaltına alınmış.

Sıddık Boğan'ın üzerinde arkadaşlarından Sebahattin Gönen ile Necmettin Baca evlerinden alınarak gözaltına alınmış, havadan sudan gerekçelerle tutuklanmışlardır.

Yasal bir dergiye bunca baskının sebebi Sömürgeci-Burjuvazinin taht kaybetme korkusudur. Çünkü yasal olarak çıkan bir dergiyi üzerinde taşıyan herkesi gizli örgüt kurma saçmalığıyla tutuklama bunun en belirgin kanıtıdır.

● İst. Diyarbakır Yüksek Öğrenim Kültür ve Yardımlaşma Derneği'nin yapılan yıllık olağan kongresinde seçimi Devrimci Demokrat'lar listesi oybirliğiyle kazandı.

● İst. D. D. K. D. büyük önder LENİN'in 108. doğum yıldönümünü kutladı.

22 Nisan günü yapılan kutlama toplantısında günün anlam ve önemini belirten konuşmalar yapıldı.

BİJİ 1 GULAN

Irkçılıkla Savaş Günü ve NEWROZ Kutlandı

Irkçılıkla mücadele günü ve NEWROZ hemen hemen bütün şehir, kasaba ve köylerde halk tarafından büyük bir çoşkuyla kutlandı. 21 Mart gecesi çeşitli yerlerde ateşler yakılarak ya da geceler düzenlenerek gece kutlandı, günün anlam ve önemini belirten konuşmalar yapıldı, bildiriler dağıtıldı.

NEWROZ, Diyarbakır'da kutlandı:

Diyarbakır Devrimci Demokrat Gençliği, Irkçılıkla savaşım gününü ve halkımızın bayramı olan NEWROZ'u kutlamak için bir gece düzenledi. Gecede, Türkçe ve Kürtçe şiirler, Devrimci Demokratik Kültür Derneği (DDKD) Korosu tarafından marşlar okundu. DDKD Folklor Ekipleri, halkımızın folklorundan çeşitli örnekler sundular. Bunun yanında slayt gösterisi ile bir-

NEWROZ İSTANBUL'DA KUTLANDI

21 Mart Irkçılıkla mücadele günü ve Orta-Doğu halklarının sömürüye, zülme karşı mücadelesinin sembolü olan NEWROZ, İstanbul'da Yeni Tepebaşı Gazinosu'nda geniş bir kitlenin katılımı ile kutlandı.

Gecede çeşitli ozanların yanı sıra İST. DDKD tiyatrosunun Newroz'un anlamını ifade eden oyunu, folklor ekipleri ve korosu oldukça büyük ilgi görmüştür. Gece olaysız ve başarılı geçmiştir. Ancak geceden sonra Tertip Komitesi tutuklanıp 7 gün işkenceye maruz kalmışlardır.

SİLVAN'DA HALK GECESİ (NEWROZ)

Sömürge statüsüne tabi kılınmış halkımızın, Özgürlük ve Bağımsızlık istemlerini yansıtan ve bunları sembolize eden NEWROZ, tüm Ülkemizde olduğu gibi İlçemizde de kutlandı. Bu günün aynı zamanda Uluslararası Irkçılıkla Savaş ve Irkçılığı lanetleme günü olması, Ulusal görevlerini Uluslararası görevlerle bütünleştirme açısından daha da önem kazanıyordu.

Bunun bilincini Halkımıza kavratmak amacıyla 21 Martta bir Halk Gecesi düzenledik.

Gece, tüm Devrim Şehitleri anısına yapılan saygı duruşundan sonra Silvan Devrimci Demokrat Gençliği adına yapılan bir k0nuşmayla açıldı. Konuşmacı arkadaşlar, NEWROZ'un tarihçesini ve kurtuluşumuza ışık tutan yönlerini belirterek Sömürgecilerin her türlü baskılarına rağmen, geçmişimizi eleştiriyel bir gözle değerlendirerek ona sahip çıkacağımızı ve koruyacağımızı vurguladı. Gençliğin Ulusal ve Uluslararası görevlerini belirterek konuşmasını sürdüren arkadaşımız, Devrimci dayanışma temelinde Dünya Gençliğiyle birleşeceğimizi, Dünyadaki her türlü haklı mücadelenin ve bu arada Emperyalizme, siyonizme ve Arap gericiliğine karşı yiğitçe direnen Filistin Gençliği ve Halkının haklı mücadelesinin yanında olacağımızı belirtti.

Mahalli Halk oyunları gösterisinden sonra, NEWROZ konusunu canlandıran bir piyes sunuldu. Piyesi izlemekte olan halk, zulme karşı olan kin ve nefretlerini "Kahrolsun Sömürgecilik" sloganını haykırarak ifade ediyordu. Öte yandan kitlenin, gece süresince sık sık "YAŞASIN DDKD" sloganını haykırması Ülkemiz Gençliğinin Örgütsel ve Hareket Birliğinin önemini bir kat daha vurguluyordu. Kürtçe şiir ve türkülerle devam eden geçemiz, genç Kız ve erkeklerden oluşan koronun sunduğu Devrimci marşlarla sona erdi.

likte ırkçılıkla savaşım gününün; halkımızın baskıya karşı savaşımının sembolü haline gelmiş bulunan NEWROZ'un anlam ve önemi anlatıldı.

Gece büyük bir kalabalık tarafından izlendi ve halkın büyük coşkusuyla karşılandı. Disiplinli bir hava içinde geçen gecede, "Irkçılığa hayır", "Yaşasın Newroz", "Yaşasın DDKD" ve "Kahrolsun Sömürgecilik" sloganları atıldı.

Demokratik Örgütlerden Haberler

SİVEREK'TE DEMOKRATİK KURULUŞLAR YAPTIKLARI ORTAK AÇIKLAMADA HALK ÜZERİNDEKİ BASKILARI KINADILAR: DEMOKRATİK KURULUŞLARIN YAPTIKLARI ORTAK AÇIKLAMA ŞÖYLE:

İLERİCİ KAMU OYUNA:

Ülkemizde Anti-Sömürgeci, Anti-Faşist, her türlü sömürü ve baskıya karşı gelen ilerici, devrimci işçi, öğretmen ve gençlik hareketi faşist güçlerin ve onların arkasındaki ve gizli örgütlerini ürkütmektedir. Onları daha azgınlaştırmakta ve saldırganlaştırmaktadır.

Bu gün dört bir yandan günden güne tırmanan faşist saldırı ve toplu imha hareketlerinin amacı budur.

Öte yandan bu tırmanışa katkıda bulunan güçler de vardır.

Nitekim 7 Nisan günü üyemiz Cafer Aksoy'a yönelen bu saldırı da faili meçhul faşist saldırılardan biridir.

Bu saldırı ve saldırganlıklar faşist beslemelerin son çırpınışlarıdır. Onların her saldırısı kararlı Anti-Faşist güçlerce mutlaka püskürtülecek ve Faşizmin kaçınılmaz sonu olan yok olmaya itecektir. Hiç bir güç ilerici, devrimci, yurtsever güçlerin Anti-Sömürgeci, Anti-Faşist ve Anti-Empiryalist savaşımını engellemeyecek tersine azimimizi daha da kamçılayacaktır. Biz TÖB-DER, TÜM-DER ve KÜLTÜR SEVENLER DERNEĞİ olarak bu Faşist olayı şiddetle kınıyoruz.

SİVEREK TÖB-DER Başk.
Ali Gürkan

SİVEREK TÜM-DER Bşk.
Zülküf Alkoyun

SİVEREK KÜLTÜR SEVENLER
Derneği Bşk.
Adnan Özbingöl

DİYARBAKIR OYUNCULARI SANAT TİYATROSU (DOST) DÜNYA TİYATROLAR GÜNÜ DOLAYISIYLA YAPTIĞI AÇIKLAMADA, BUGÜNÜ "ASİMİLASYONCU SANATA KARŞI SAVAŞIM BELGİSİYLE KUTLADIĞINI" BELİRTTİ. AÇIKLAMANIN METNİ ŞÖYLE:

BASIN ve KAMUOYUNA AÇIKLAMA

Ülkemizde, daha yeni yeni boyvermeye başlayan tiyatro devinimi, DÜNYA TİYATROLAR GÜNÜ'nü, "Özümlemeci Sanata Karşı Savaşım" belgisiyle kutluyor.

İşçi sınıfının bilimi doğrultusunda devinerek, toplumsal kurtuluş uğruna savaşım veren tiyatrolara, gerici MC döneminde uygulanan yıldırı yöntemleri sökmedi.

İlerici-devrimci sanatçılar, işçi sınıfının saflarında yer tutarak, onurlu ve sömürüsüz bir dünyanın kurulması için dişe-diş didiniyorlar. Gerici-faşist güçler, silahlı-bombalı saldırılarıyla, bu tarihsel gidişi durduramayacaklardır; güçleri yetmeyecektir buna.

Halkımızın, ulusal kurtuluş, bağımsızlık, demokrasi savaşımı, ilerici-devrimci sanatçıların da katılımıyla güç kazanıyor; boyutlanıyor.

YAŞASIN "DÜNYA TİYATROLAR GÜNÜ"NDE, İLERİCİ–DEVRİMCİ TİYATRO SANATÇILARININ DAYANIŞMASI!

KAHROLSUN DEVRİMCİ SANAT ÜZERİNDEKİ ANTİ–DEMOKRATİK BASKILAR!

DOST
Diyarbakır Oyuncuları
Sanat Tiyatrosu
Derneği

emperyalizm, n

Bu güne kadar ençok üstünde tartışılan, ençok devrimciler tarafından karşı konulan ve yine devrimciler tarafından halklarımızın yararına olmadığı. bu nedenle de içinden çıkılması gerektiği belirtilen gerici bağlaşmalardan biride hiç kuşkusuz NATO'dur Ancak NATO'nun nasıl bir örgüt olduğu. kime hizmet ettiği, bu güne kadarki uygulamalarıyla doğurduğu sonuçların olumsuz yanlarının kime yönelik, olumlu yanlarının kime dönük olduğunu acığa kavuşturmak için, kısaca geçmişine bakmak yararlı olur. Ancak, bununla birlikte ABD-Türkiye ilişkilerini NATO'yla baslatmak yanlıstır. Bu ilişkiler Türkive'nin NATO'ya girişinden, hatta NATO'nun kuruluşundan öncelerine kadar davanmaktadır. Konumuz Türkive-ABD iliskileri olmadığından bunu avrıntılarıyla anlatmak konumuz gereği değildir.

İkinci dünya savaşının bitiminden sonra; savasan güçlerden her iki tarafta bulunanlarda savasın getirdiği vorgunluk. maddi zarar, insan gücünün tahribi v.b. sonuclar nedeniyle alabildiğine perişan, bitkin bir durumdaydılar. Ülke ekonomisi cökmüş. bütün sanayi kurulusları yıkılmıs, ülkeler bir baştan bir başa yanık yıkık harabelerine dönüşmüştü. ABD savasa son dönemlerde katılmıştı. Ne var ki, ABD topraklarında tek bir mermi bile patlamış değildi. SSCB de bu savaşta yirmi iki milyon evlâdını şehit vermiş ama karsılığında sosvalist anavatanını koruvabildiği gibi, devletler düzeyinde· yeryüzünde sosyalist sistemin kurulmasında da öncülük ederek bu yüce ve onur verici görevi başarıyla yerine getirdi. İşte ikinci dünya savaşının sonunda Dünya sosyalist sisteminin kurulmuş olması, her bakımdan bir güç olarak emperyalist sistem karşısında varlığını duyurması ve giderek tüm dünya proletaryasının ve ezilen halklarının aynı doğrultuda ve çoğu zaman avnı amac için savasım vermesi, emperyalistlerin oluşan yeni durumun koşullarına uvgun davranmalarını zorunlu bir duruma getirmisti.

Savaştan sonra daha da güçlenen, emperyalistlerin sözcülüğünü, koruyuculuğunu yapabilecek tek güç ABD idi. İkinci dünva savaşından sonra sosyalizmin devletler düzeyinde sistemleşmesi, sosvalist dünva görüsünün büyük adamlarla ilerlemesi ve kitleler tarafından kucaklanması, benimsenmesi: onlar açısından büyük tehlike olusturuvordu. Bundan ötürü başta ABD olmak üzere diğer emperyalist devletler baslıca sosvalist sistemi kusatmak. sosyalizmin gelişmesini engellemek ve sosyalist sisteme karsı gerektiğinde topluca saldırabilmek amacıvla 4 Nisan 1949'da Wasington'da KUZEY ATLANTİK ANDLAŞMASI TEŞKİLATI (NATO) günün en büyük emperyalist devletleri (ABD, FRANSA, İNGİLTERE v.d.) tarafından kuruldu. Tarafların bir araya gelmesiyle imzalanan kuzey atlantik andlaşmasının 3. maddesi şöyle diyordu: "İşbu andlaşmanın gayelerinin daha müessir bir şekilde tahakkukunu temin için taraflar kendi hususi vasıtalarını geliştirmek ve birbirlerine karşılıklı yardımlarda bulunmak suretiyle, münferiden ve müçtemaian, devamlı ve fiili olarak hareket edip, bir silahlı tecüvüze karşı münferit ve müşterek mukavemet kudretlerini idame ve tezyit eyleyeceklerdir" (İkili anlaşmaların içyüzü Haydar Tunçkanat) Alıntıdan anlaşılabileceği gibi NATO'ya üye ülkelerin kendi amaçlarını gerçekleştirmek için, hem kendilerinin sahip oldukları özel araçlarını geliştirecekler hemde karşılıklı birbirine yardımda bulunarak tek tek yada topluca (artık hangisi uygunsa) saldırıda bulunan devlete karşı saldırıda bulunacaklardır. Ama bu düşman kimdir? Bu düşman onlar için büyük tehlike olan başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist sistemdir. Gizli amaç; dünya sosyalist sistemini yoketmektir. Ama ne çare buna güçleri yetmedi yetmeyecek de. Ne de olsa Onun (Sosyalist sistemin– genişletilmesini önlemek, onu kuşatmak gerekliydi, bu nedenle NATO kuruldu.

Bir yanıyla NATO dünya sosyalist sistemine, onun gelişmesine, genişlemesine karşı kurulurken; diğer yanıyla da yine NATO aynı biçimde geri bırakılmış halkları, onların egemen sınıfları aracılığıyla şu yada bu nedenle kendisine bağlı duruma getirerek, emperyalizmin özellikle ABD emperyalizminin sömürüsünü sürdürmesinin koşullarını ve güvenliğini yaratıyor. NATO'yu kuran ve onun sözcülüğünü yapan emperyalist sistem, en geniş anlamıyla dünya ilerici hareketinin baş düşmanıdır.

TÜRKİYE'NİN NATO'YA GİRİŞİ

Birinci Dünya Savaşı'nın bitmesinden sonra Osmanlı Devleti'nin savaşta yenilmesi ve hemen ardından savaş galibi emperyalist devletlerce işgali; işgalcilere karşı anadolu halklarının başlattığı savaşın başarıya ulaşması sonucu kurulan Türkiye Cumhuriyeti Devleti, 1923 yılında İzmir'de toplanan iktisat kongresinde kapitalist yoldan kalkınacağını karar altına almıştı.

Böylece, artık Türkiye'nin doğrultusu belirlenmiş, yeryüzünde hangi güçlerin yanında yer alacağı, kime karşı duracağı açıkça ortaya çıkmıştı. Kaldı ki, Türkiye'nin 1923-1938 yılları arasında Kürt halkı üzerinde sürdürdüğü soykırım, (jenosit) zorunlu iskana dayalı uygulamaları da bunun kanıtlarından biriydi. Türkiye içteki ekonomi politikasıyla olsun, dışta diğer devletlerle kurduğu ilişkilerde olsun dünyanın ilerici sosyalist devlet ve güçlerinin yanında değil, gerici emperyalist devletlerin yanında yer alıyordu.

Türkiye 1923'den 1946'ya kadar emperyalizmle bu günkü kadar yoğun bir ilişki içinde girmemişti. O güne kadar Türkiye sürekli tek partiyle yönetilmişti. 1923'te alınan kapitalist yoldan kalkınma kararı gereği, özellikle yaratılmak istenen burjuvazi; devlet olanaklarının kendisine tanıdığı yararlıklar nedeniyle gelişmesini hızlandırmıştı. 1946 yılına kadar CHP içinde yerini alan bu sınıf; bundan sonra CHP içinde kalmanın kendisi için yararlı olamayacağını kararlaştırarak, o tarihte meclise verdikleri "dörtlü takriri sükunla" başlattıkları ayrılma hareketlerini DP'yi kurarak sonuçlandırdılar. DP'yi kuranlar işbirlikçi burjuvazi ile büyük toprak sahiplerinin temsilcileriydiler. DP'nin kuruluşuyla birlikte Türkiye ile ABD arasında ilişkilerin daha sıkı ve yoğun olması konusunda CHP ile DP arasında adeta yarış başlamıştır. Türkiye'nin ABD'ye bu kadar yanaşmalarının nedenlerinden biri yukarıda da söylediğimiz gibi sosyalizmin giderek güçlenmesi ve her geçen gün daha da ilerlemesiydi. Nedenlerden ikincisi ise şu; 1946 yılında İran'da kurulan MEHABAT Kürt Cumhuriyeti'nin Türkiye'nin uykularını kaçırmış ve rahatsız etmiş olmasıydı. Kendilerinin de ileride böyle bir durumla karşılaşmamaları için, o günden durup düşünmenin ve buna göre bir çözüm getirmenin, önlem bulmanın zorunlu olduğuna inanarak ABD'ye daha çok yanaşma, daha çok yoğun ilişkiler içine girme politikasını sürdürmüşlerdir.

1946 yılından sonra Türkiye-ABD arasındaki ilişkiler başlıca söylediğimiz bu iki nedenden ve daha benzeri bir çok nedenden ötürü giderek hızlanan bir süreç içine girmiştir. ABD ile Türkiye arasındaki ilişkiler bilindiği gibi ABD'nin zoruyla, Türkiye'nin iradesine karşın kurulmuş değil; tersine Türkiye'deki egemen sınıfların istem ve çıkarları gereği kurulmuştur. 1950 yılının 14 Mayıs'ında DP'nin tek başına iktidara gelmesiyle birlikte; ABD ve NATO ile daha sık ve yoğun ilişkiler kurmanın koşulları yaratılmış bulunuyordu. Çünkü Türkiye de kendisini öteden beri NATO üyeliği için hazırlamış bulunuyordu. Sonunda Türkiye'nin 13 Şubat 1952'de NATO'ya üyeliği kabul edilmiş oluyordu. Böylece Türkiye ile NATO arasında ikili andlaşmaların ve benzeri bağlayıcı kuralların imzalanması artık kesinleşmiş oluyordu. "NATO üye devletlerin silahlı bir saldırıya dayanma kudretlerinin sürdürülmesi ve artırılması için birbirlerine karşılıklı yardımlarda bulunmalarını öngörmekte ve bu ikili anlaşmalarla sağlanmaktadır. Türkiye'nin NATO'ya kabul edilmesinden sonra Türkiye'de kurulan ABD'ye ait üs ve tesisler, NATO anlaşmasının 3. maddesi uyarınca yapılmış ve ikili anlaşmalara dayandırılmıştır. İkili anlaşmalara göre; Türk toprakları üzerinde kurulan üs ve tesisler, Amerikalılar tarafından işgal edilerek yönetilir. 23 Haziran 1954 tarihli askeri kolaylıklar anlaşmasına dayanarak yapılmış yüz'den fazla uygulama anlaşması vardır." Görüldüğü gibi, ikili anlaşmalara göre NATO adına kiralanan topraklar ABD tarafından işgal edilerek yönetiliyor. Bu durum sadece Türkiye için söz konusu değildir. NATO'ya bağlı diğer bütün devletler için de geçerlidir. Açıkça anlaşılan ikinci bir nokta da şu, NATO'nun ABD'nin güdümünde olmasıdır.

NATO'ya bağlanan ülkelerde üslerin kurulması emperyalistlerin çıkarları açısından zorunludur. Bir ABD'li askeri üslerin açılmasının gereği ve yararını ABD açısından şöyle açıklamaktadır. "Dünyanın en uzak köşelerine kadar uzanmalıyız. Birliklerimiz bir düzine ülkenin topraklarına dağılmalı, yarının savaş alanı bütün dünyadır; bu günkü sorunumuz, dünyamızın mümkün olan en çok sayıda bölgeleri elinde tutacak şekilde eğitmelidir." der. (kontr ger.s 40) Kurulan üsler kurulduğu ülkenin bilgisi dışında çalışmalarını sürdürmekte ve o ülkeye karşı, hiç bir sorumluluk taşımamaktadırlar. Bunların hemen hemen tümü istihbarat toplamakla görevlidirler. İşte Türkiye'de aynı amaçla kurulmuş üslerden birkaçı; "...Kargaburun'da Amerikan donanmasına ait LORAN istasyonu, Karadeniz kıyılarında SİNOP ve SAMSUN'da Orta Anadolu'da BELBAŞI, Güney Doğu Anadolu'da DİYARBAKIR ve Marmara Bölgesinde KARAMÜRSEL'de istihbarat toplama merkezleri vardır. Bunların yanı sıra, İNCİRLİK Hava Üssü Suriye-Türkiye sınırına yakın İSKENDERUN ve YUMURTALIK ikmal depoları, Başkent ANKARA'daki hava limanı, İZMİR hava limanı, ege sahilindeki ÇİĞLİ hava üssü..." (a.g.e.s. 260) bunların tümü şu yada bu biçimde ama mutlaka casusluk işlerini sürdürmektedirler. "Türkiye'de istihbarat çalışmalarının yürütüldüğü en büyük iki tesis Karadeniz kıyısında SİNOP'ta ve Marmara sahilinde KARAMÜRSEL'dedir. Sinop'taki radar izleme ve haberleşme tesisi ulusal güvenlik kurulu (ASA) personeli tarafından çalıştırılmaktadır. Bu merkez Sovyetler Birliği'nin Kara Deniz gerisindeki hava ve deniz faaliyetleri ve füze deneyleri hakkında bilgi toplar, (Sinop'a bağlı olarak çalışan Samsun haberleşme merkezlerinde, gene ASA'ya bağlı ABD Havu Kuvvetleri güvenlik hizmetleri (USAFSS) personeli çalışır. Karamürsel hava istasyonu deniz trafiğini izleyen bir haberleşme ve gözetim istasyonudur. Karamürsel'de Amerikan Hava Kuvvetleri Güvenlik Personeli görev yapmaktadır.

"Diğer bir önemli istihbarat merkezi de uzun menzilli radar ve haberleşme olanaklarına sahip Diyarbakır Hava İstasyonu'dur. Bu merkez, Sovyetler Birliği'nin çeşitli askeri faaliyetlerini izler, Pirinçlik Hava Üssü

ato ve türkiye

Diyarbakır'da yürütülen faaliyetlerle ilgili olarak çalışır.

"Diyarbakır tesislerindeki istihbarat faaliyetleri ABD Hava Kuvvetleri Güvenlik Servisi tarafından yürütülmektedir. Ankara yakınlarındaki Belbaşı İstasyonu, Sovyetlerin nükleer deneylerini izlemekle görevli bir yer sarsıntı ölçme (sismografik) üssüdür. Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde de ABD savunma istihbarat sistemleri (DCS) bağlantı istasyonları ile NATO'ya ait ondört NADCE erken uyarı istasyonu bulunmaktadır." (a.g. e.s. 261) Görüldüğü gibi üslerin sürdürdüğü çalışmalar ve üstlendiği görevler Türkiye halklarının yararına değil zararınadır. Bu çalışmalarıyla amaçladıkları biricik hedef ABD'nin çıkarlarını, halklarımızın kanı pahasına, canı pahasına koruyup kollamaktır.

NATO VE ABD, HALKLARIN BAŞ DÜŞMANIDIR!

ABD'nin patronu olduğu NATO kuruluşundan bu yana güttüğü politika, her bakımdan ve her anlamda halkların zararına ve onları boyunduruk altına alma, daha çok sömürme ve daha çok ezme biçiminde olmuştur. Kaldı ki, emperyalist devletlerin çıkarlarını özellikle askeri anlamda güvenceleyen NATO'nun söylediğimiz biçimdeki politikasının tersine bir politika izlemesi, kendisiyle uygun olmayan bir davranıştır. Ancak, şu var ki, bu güne kadar güdülen emperyalist politikanın hep aynı biçimde kaldığı, hiç değişmediği de kesinlikle söylenemez. O da, kendini günün koşullarına uydurabilmek için, özde bir değişiklik yapmamakla birlikte biçimde, taktiksel anlamda kuşkusuz bazı değişiklikler yapmıştır.

Bu değişikliğinin en güzel örneklerini ABD'nin ulusal kurtuluş hareketlerine karşı tavırlarında görebiliriz. Şimdiye kadar görülen ABD'nin ulusal kurtuluş hareketlerine karşı olduğudur, ama hep aynı biçimde değil. Zaman zaman doğrudan doğruya kendisi müdahale ederek, zaman zaman kendisine bağlı devletler aracılığıyla müdahale etmiştir. Sadece bu kadarla da kalmayan ABD bağımsızlık, özgürlük için mücadele veren halkların içine ajanlarını sokarak onlar aracılığıyla sahte örgütler kurdurarak savaşı içten yıkmayı da düzenlemek; uyguladığı taktiklerdendir. Birincisine örnek olarak Vietnam, Laos, Kamboçya'nın verdiği savaşlar örnek gösterilebilir. Buralarda ABD kendi askeri ve insansal gücüyle savaşarak, onların ulusal bağımsızlığa, özgürlüğe kavuşmalarını engellemek için her türlü ahlâksızlğa baş vurmaktan çekinmemiştir. Örneğin tutsakları öldürmek, savunmasız, silâhsız insanları kitle halinde yoketmek, zorla ırza geçmek v.b. diğer rezillikler. Ama boşuna. Bütün bu olumsuzluk ve güçlüklere rağmen, o halklar sosyalist dünyanın da yardımıyla bağımsızlıklarını kazanarak tarih sayfalarında onurlu yerini aldılar. Ve artık, ABD'nin Uzak Doğu'daki etkinliği eskisine oranla çok azalmış, hattâ kırılmıştır denilebilir. ABD emperyalizmi sadece NATO'da değil ki; dünyanın dört bir tarafına ahtapot gibi kollarını uzatmıştır. Uzak Doğuda kendisinin bizzat baş vurduğu uygulamaları bu kez Orta Doğuda onun kuklası ve jandarması olan İsrail devleti aracılığıyla aynı insanlık dışı davranışlar yerine getiriliyor. İsrail'i ilerici Arap halklarına saldırtarak, her gün ilerici Arap âlamine kan banyosu yaptırılıyor. Kadın-çocuk, ihtiyar denmeden herkes; köy-kent denmeden her yer bir saldırgan insafsızlığı ve çirkefliğiyle bombalanıyor. Filistin halkının onurlu ve saygın savaşının amaçladığı kendi geleceğini belirleme hakkına savaşla, kanla, saldırıyla yanıt veriliyor. ABD İran'da gerici bir monark aracılığıyla İran halkları üzerinde kanlı ve yıldırıcı bir diktatorya uygulanıyor. İnsanlar hiçbir özgürlüğe sahip değildirler. Her gün insanlar sorgusuzca kurşuna dizilmektedirler. Şaha karşı olan herkes şu yada bu düşüncede olması gözönüne alınmadan -ki şaha karşı olmak yeterli nedendir- tutuklanıyor, cezalandırılıyor. Angola'da; yiğit Angola halkının mücadelesini içten yıkmak, halktan yana olan yönetimin yıkılıp, yerine, gerici, kendi doğrultusunda olan güçlerin başa geçmesi için; gerici güçleri örgütleyerek, darbe yaptırmanın yada iç savaş çıkarmanın nedenlerini oluşturmaya çalışıyor. ABD, halkların bağımsızlığına saygılı olmak ve içişlerine karrışmamak ilkelerini ancak karşı gücün durumuna ve kendi çıkarlarının doğrultusunda olup olmadığına göre benimser, savurur. Oysa dişini geçirebildiği ülkelerde çıkarlarının tehlikeye girdiği durumlarda gözünü kırpmadan hemen içişlerine karışır, müdahale eder. İlerici iktidarları devirip yerine kendisinin çıkarlarının güvenliğini savunan kendisi gibi gerici, halk düşmanı iktidarları geçirir. Örneğin İran'da MUSSADIK'ın ŞİLİ'de ALLENDE'nin devrilmesi.. 11 Eylül 1973 yılında Şili'de Allende'nin iktidarına karşı Pinoche'nin önderliğinde yapılan darbe: ABD ve onun merkezi haber alma örgütü olan CIA'nın olur ve onayıyla olmuştur. Şili'deki darbe İnsan kişiliğini ve onurunu ayaklar altına alarak binlerce insanın ölümü ve bir o kadar insanın tutuklanmasıyla mümkün olmuştur. Bunun gibi Lâtin Amerika'daki bütün askeri diktatörlükler ABD'nin düzenlemesi ve yardımıyla mümkün olmuştur.

Batı Avrupa'nın ileri kapitalist ülkelerinde Komünist partilerin iktidara gelmemesi için yada iktidar ortağı olmalarını engellemek için akla gelebilecek bütün çirkef oyunlara baş vurabilmekte seçim ve benzeri daha birçok hileler düzenleyerek Komünist partilerinin gelişmelerini kendisince engellemeye çalışmaktadır. Bunun yanında (karşı devrimci şiddet uygulayan örgütleri oluşturmak, şu yada bu biçimde uyguladığı şiddet hareketleriyle burjuvazinin işini kolaylaştıran anarşist ve serüvenci örgütlere sızarak onların kendi doğrultusuna koyarak güdümüne almaktır. Böylece artık günümüzdeki terör hareketlerinin çoğunu yöneten ve yerine getiren bizzat ABD ve onun CİA'sıdır. Bu türden hareketler çoğunlukla avrupada uygulanmaktadır. Son günlerde İtalya'da Aldo Moro'nun kaçırılması ve tüm çabalara rağmen bulunmayışı, diğer ülkelerde benzeri olayların olması CİA'nın bu hareketlerle ilişkisinin kanıtları sayılabilir. Türkiye'deki şiddet hareketleri içinde hiç kuşkusuz CİA'nın parmağı vardır. Olayların nedenleri üzerinde birazcık düşünüldüğünde kimin ve kimlerin işin içinde oldukları ortaya çıkacaktır.

Dünyanın neresinde anti-emperyalist bir hareket olmuşsa, o emperyalizmi NATO'yu, ABD'yi karşısında bulmuştur. ABD ulusal kurtuluş savaşlarını çökertebilmek için bu güne kadar türlü yollara başvurmuştur. Bazen savaşın öncülüğünü üstlenen örgütün içten ele geçirmeye çalışarak hareketi denetim altına almak, bazen öncü örgüt karşısında kendisine bağlı kukla örgütler kurdurarak hareketi iç savaş çıkartmakla çökertmeye çalışmak. Örneğin UNITA v.b. diğer örgütler gibi..

ABD, NATO'nun ödevlerini daha başka alanlarda da yerine getirebilmek için bölgesel askeri, kültürel v.b. diğer alanları içeren gerici bağlaşmalar da kurmuş yada kurdurmuştur. Örneğin 1954 yılında ABD, İngiltere, Fransa tarafından kurulan Avustralya Yeni Zelanda, Tayland, Filipinler, Pakistan'ı içine alan SEATO kurularak; uzak doğu halkları boyunduruğa vurulurken, diğer yandan SSCB güney doğudan kuşatılmış oluyordu. Lâtin Amerika ülkelerinin bir bölümünün üyesi olduğu OEA, ABD öncülüğünde kurulan Lâtin Amerika halklarının mücadelesini engelleyen bir örgüttür. SEATO ve NATO arasında bir yerde geçit ödevi gören CENTO, emperyalist ülkelerin öncülüğünde kurulan ve Orta Doğudaki ilerici hareketleri hedef edinen bir parkttır. Oysa bu bağlaşma kültürel amaçlıdır. Şimdiye kadarki uygulamalarıyla öyle pek kültürel sorunlarla ilgilendiği görülmemiştir. Kaldı ki, böyle sorunlarla ilgilenmiş olsalar bile, bu kültürel politika hiç kuşkusuz, halkların ilerici demokrat kültürünü ortadan kaldırmak, yerine halkları kendine yabancılaştırılan, toplumun özünden uzaklaştıran, toplumun bireylerine boyun eğmeyi alıştıran bunu olağan gören bir kişilik kazandırma politikası olacaktır. Ülkemizin özgülünde daha etken bir ödevi olması nedeniyle CENTO'nun nasıl kurulduğuna bir göz atmak gerekir. Bilindiği gibi İran, Irak ve Türkiye'nin de içinde yeraldığı, ancak emperyalist ülkeler tarafından kurdurulan ve yönlendirilen Bağdat Paktı, ilkin 1955 yılında kuruldu; bu paktın esas amacı başlıyabilecek bir Kürt hareketine karşılık İran, Irak ve Türkiye'yi bu ortak düşmana (kürtlere) karşı birleştirmektir. 1958 yılında Irak'taki monarşik iktidarın yıkılmasıyla, onun yerine "MERKEZİ ANLAŞMA ÖRGÜTÜ" yani CENTO, merkezi Ankara'da olmak üzere kuruldu. Yalnız bu kez Irak, paktın dışında kalmıştı. Ama amaç değişmemişti. Yine Kürtlerin sömürge konumunun sürdürülmesiydi amaç.

ABD, yukarıda saydığımız bağlaşmaların yanında daha birçok gerici bağlaşmaları kurmuş yada kurdurmuştur; OTASE, ANZUS v.d. gibi.

TÜRKİYE NATO'DAN ÇIKMALIDIR

NATO, emperyalist-kapitalist ülkelerin en örgütlü saldırgan gücüdür. Özellikle Emperyalist ülkelerin çıkarını her pahasına savunan askeri bir örgüttür. Üsleri, tesisleri ve tüm olanaklarıyla; sürekli Dünya'daki bütün ilerici yurtsever hareketlere karşı koymuş, onların bir an önce boğulması, yokedilebilmesi için, akla gelebilen her çareye baş vurmuştur. "NATO... sömürgecilerin en yüksek birliğini temsil eder. NATO üyesi devletlerin Muazzam askeri gücü bu gün sömürücülerin hizmetinde bulunmaktadır. Bu güçler, bir çok kez NATO üsleri aracılığıyla, Asya, Afrika'nın kurtuluş kuvvetlerinin üzerine saldırtılmıştır. Örneğin 1958'de emperyalizmin orta doğuya müdahalesi sırasında, bu üsler İngiliz ve Amerikan birliklerinin taşınması için kullanılmıştır. Aynı üsler Kongo'ya (Kinhasa), Amerika'nın ve Belçika'nın ortak müdahalesinde önemli bir rol oynamıştır. Ne var ki, NATO üslerinin işlevi bunlardan ibaret değildir. NATO birlikleri ve onun üsleri, Angola, Mozambik ulusal kurtuluş mücadelesini cezalandırmak için...." gereken ölçüde kullanılmıştır. (Ulusal kurtuluş savaşları ve üçüncü dünya s. 90)

Türkiye'nin NATO'da kalması halklarımızın yararına olmadığı bu güne kadarki uygulamalar yeterince kanıtlamıştır. NATO, sosyalist dünya sisteminin baş düşmanı, ezilen dünya halklarının kurtuluşunu engelleyen emperyalizmin saldırgan örgütüdür. Dünya ilerici hareketinin baş düşmanıdır. NATO'da kalmakla zarar görecek olanlar halklarımızın kurtuluşunu isteyen güçler ve halklarımızdır.

İşte, deminden beri söylediğimiz nedenlerden ötürü Türkiye, NATO'dan çıkmalıdır. Bunun için gençlik olarak mücadele etmeliyiz.

Ecevit-Karamanlis Görüşmesi Üzerine

Geçtiğimiz Mart ayının en önemli dış olaylarından biride bilindiği gibi Montrö de Ecevit'le Karamanlis arasında gerçekleştirilen zirve görüşmesiydi. Görüşmenin yapılmasından önce, ayrı çevreler çeşitli yorumlarda bulunuyorlardı, kimi, bu görüşmenin yapılmasının nedeninin; ulusalararası kamuoyunda yanlız kalan Türkiye'nin yanlızlığını gidermeye, kendi doğrultusunda kamuoyu oluşturmasına yönelik olduğunu söylerken, kimi de Türkiye'nin zirve görüşmesini olumlu bir biçimde sonuçlanması için özel bir çaba göstererek, bundan hareketle ABD'nin Türkiye'ye uyguladığı silah ambargosunun kaldırılması için ABD'ye baskı yapma konusunda bir araç olarak kullanma biçiminde somutlaşan Ecevit taktiği olarak görüyordu. Görüşme isteği anımsanacağı gibi Ecevit'ten gelmişti. Bu görüşme önerisine Yunanistan' daki muhalefet hemen olumsuz tavır almış ve bu konuda yoğun bir propagandaya girişmişti. Muhalefetin görüşü, her iki lider arasında gerçekleşecek olan zirve görüşmesinin kesinlikle başarısızlıkla sonuçlanacağı ve bir kahve söyleşisinden öteye gidemeyeceği biçiminde kendini açığa çıkarıyordu. Yunanistan muhalefetinin bu sert ve olumsuz tavrı, bu doğrultuda oluşturulan kamuoyu, Karamanlisi çok güç durumda bırakmıştı; bu nedenle deyim uygunsa görüşme önerisini istemeye istemeye benimsemek zorunda kalmıştı.

II. Ecevit hükümetinin kurulmasıyla birlikte, görünüştede olsa bazı hızlı uygulamalara girişildiği gözleniyor yada özellikle öyle gösterilmeye çalışılıyordu. Ancak Türkiyenin birikmiş o kadar sorunları vardıki, hızlı çalışmak, uğraşmak bir bakıma bu sorunların tasarlanan süre içinde çözümlenmesi mümkün değildi. Hükümet dış sorunları çözüme bağlamak istediği, bunlar arasında önemli bir yeri olan konulardan biride Yunanistanla Türkiye arasında özellikle 1974 ten bu yana Kıbrıs harekatı nedeniyle bozulmuş olan ilişkilerin yeniden düzeltilmesiydi. Bozulan bu ilişkiler aynı zamanda bir çok sorunlarıda birden içeriyordu. Örneğin, Kıbrıs Fırr hattı, Ege kıta sahanlığı, azınlık haklarının korunması v.b. Bu sorunların her birini diğer sorunlardan ayırarak sadece kendi başına bir çözüme kavuşturmak mümkün değildir. Ancak bunların birbiriyle olan ilişkileri ve sorunların tümünün diğer sorunlarla olan bağları bir bütün içinde düşünülüp incelendiğinde çözüme daha çok yaklaşılmış olur yada getirilen çözümün uzun süre içinde kalıcı olabilme olasılığı dahada artar. Ne varki Ecevit sorunları birbirinden ayırıp, soyutlayarak, her sorunu diğerleriyle olan ilişkileri gözönüne almadan sadece kendi başına çözmeye yeltenmiştir, bir sorunu diğer sorunun dışında çözmeye çalışmıştır. Ecevit böyle davranmakla bir yerde ABD nin müdahele etmesinin olanaklarını ortadan kaldırma yada en aza indirme amacını gütmüş olsa bile; kendisi ve partisi bütün herşeyi ile emperyaliz nin, ABD nin koyduğu kurallar ve çizdiği sınırlar içinde davrandığından, kendi mantığına ters düşmüşlerdir. Çünkü Türkiye ve Yunanistanın ikiside Nato'nun üyesidirler. ABD Nato'nun ağababası ve koruyucusu olmanın yanında Nato'nun biricik karar verecek merciidir. Ayrıca Türkiyenin siyasi ve ekonomik yönden ABD ile kendi arasında bir sürü ikili anlaşmalar yapılmıştır. Aynı anlaşmalar Yunanistan içinde sözkonusudur. Bu ikili anlaşmalarla ABD her iki ülke halklarını sömürmek için, sömürüsünü güvence altına alabilmek için kesin kurallara bağlamıştır. Sözünü ettiğimiz bu anlaşma ve bunun sonucu olarak doğan kuralların geçerli olması sadece ABD'nin çıkarına yada onun zora dayalı eyleminin sonucu değil tersine her iki devletin egemen sınıflarının çıkarına ve onların istekleri sonucudur. Zaten bu nedenle burjuvazinin has politikacıları ABD'yi dünyanın bir numaralı gerçeği olarak görüyor ve savunuyorlar. Emperyalizmin doğrultusunda davranmak demek aynı zamanda dünyanın bir numaralı gerçeğini "görmemek" demektir, tersi bir davranış içine girmek en azından kendi durumunu gözönüne almamak, demektir.

ZİRVE GÖRÜŞMESİ

Ecevit'in Montrö'de Karamanlisle görüşmesinin gündemi önceden belirlenmiş değildi. Yedi bucuk saat süren görüşmelerde daha çok Kıbrıs, Ege kıta sahanlığı Fırr hattı ve azınlık hakları üzerindeki karşılıklı görüşleri içeren konuşmalarda bulunulmuştur. Aynı sorunların çözümü olasılıklarını artırmak elverişli koşulların yaratılması için çalışmak ve her iki ülke arasında sürekli, kalıcı bir barışın en az olanaklarını artırmak doğrultusunda biçimde de olsa bir çaba gösterilmişti. Komşu iki ülke arasındaki gerginliğin azaltılması ve barış koşullarının yaratılmasına yönelik olma anlamıyla bu görüşme yararlı olmuştur. Bununla birlikte halklar arasında barış ve dostluğun kurulması, bu dostluğun kalıcı ve sürekli olması hiç kuşkusuz emperyalizmin yararına değildir. Onun zararınadır. İşte tam bu noktada ABD Türkiye ve Yunanistan arasında olabilecek bir barışın ön koşullarını zedelemeye ve giderek ortadan kaldırmaya yönelen bir müdahale içine girmiştir. Şöyle ki; emperyalizm kendi sömürüsünü ancak ülke halkının dikkatlerini hep başka yöne çekerek, onların düşüncelerinin somut durumlarına yönelmesini engelleyerek ve hep kendine yabancı sorunlarla uğraştırarak sürdürmeye çalışır. Bu bakımdan savaş ve savaş durumu emperyalizmin çıkarına bir durumdur bu durumu özellikle sürdürmeye çalışır.

Ecevit zirve görüşmelerine katılırken, Kıbrıs, ambargo, Türkiye ile Yunanistan arasında olan sorunları birbirinden ayırmış, böylece bir çözüm aramaya kendisince koyulmuştur. Oysa sorunları böyle birbirinden ayırmak günümüzün emperyalizm koşullarında mümkün değildir. Çünkü Türkiye de Yunanistan da dünya siyasetindeki yerleri bakımından emperyalizmin yanında ve doğrultusunda bir konum göstermektedirler. Emperyalizmle sıkı ve yoğun ilişki içindedirler. Bu gün Türkiye'nin önünde bu sorunlar varsa, uzaktan yakından ama mutlaka emperyalizmle ilişkilidir. Bunun nedeni Türkiye'deki sermaye ile emperyalizmin çıkarlarının bütünleşmesidir. Biri diğerinin dışında düşünülemez. Kaldı ki, her iki ülke arasındaki sorunlar, eğemen sınıfların aralarındaki çıkar çelişkilerinden doğmuştur, yoksa halklar arasındaki çelişkinin sonuçları değildir ve olamaz; çünkü halklar arasında çelişki yoktur, onların çıkarları emperyalizme ve egemen sınıflara karşı mücadele etme noktasında ortaktır. Bu açıdan baktığımızda sözü edilen sorunlara çözüm getirmek emperyalizmin dışında Türkiye ve Yunanistanın durumu gereği mümkün değildir. Çözümün emperyalizmin olur ve onayından geçmesi gerekir. Tersi durumda çözüm aramak, toplum düzeni kökten değişmediği sürece mümkün değildir. Aynı zamanda bu sorunlar genel olarak emperyalizmin bütünlüğü içinde onun bir parçası gibi düşünülmelidir. Bütün dışında ve bütüne rağmen parçadaki sorunun çözümlenmesi kendi kuralları içinde düşünülemez. Ecevit böyle düşünmekle en azından kendi mantığına bile ters düştüğü gibi ABD'nin de kuşkularını üzerine çekmiştir.

Görüşmeler iki başbakan arasında daha sürdürülürken ABD Dışişleri Bakanı Vance'in senato da yaptığı konuşmayla Türkiye ye kıbrıs "barış harekatı" nedeniyle uygulanan ambargonun kalkıp kalkmayacağı konusunda açık bir tavrın ABD'ce alınması, Ecevit-Karamanlis ikili görüşmelerinin sonuçlarına göre belirleneceğini söyleyerek; esasında Ecevit'e sorunların birbiriyle bağlantılı olduğunu anımsatmak istedikleri gibi, kendilerinin onayı olmadan, çıkarlarına ters düşecek bir çözümü benimsemeyeceklerini vurgulayarak emperyalist politikalarının gereğini yerine getirmişlerdir. Böylece Ecevit, Karamanlis karşısında olumsuz bir duruma düşürülerek, bir bakıma elindeki elindeki kozların güçlülüğünün yararlılığını yararsız bir duruma dönüştürmüştür. Bu nedenle Ecevit'in yaptığı çıkışlar, ABD'den istemediği gölgenin gelmesinden ötürü aldığı sert tavırlar, kesinlikle gerçekten seçenek arayacağı yani NATO'nun dışında bazı bağlaşmalarla yakın ilişkiler içine girişeceğini aklımıza getirmemelidir. Ecevit'i cezalandırabilen ABD onun bu özsüz çıkışlarını hoş görebilecek kadar burjuva politikasının inceliklerini iyi bilen emperyalist bir devlettir.

Kaldıki Türkiye ye uygulanan ambargonun nedeni de ABD ile Türkiye arasında imzalanan ikili anlaşmaların gereğine aykırı davranmak değilmidir. Türkiye'nin elinde bulunan silahların tümü bilindiği gibi ABD'den belli kurullara uyulmak koşuluyla satın alınmıştır. Ve bunlar ancak ABD'nin uygun gördüğü yerlerde, onun çıkarları doğrultusunda olacak biçimde kullanılabilir. Yoksa Türkiye o silahları öyle her yerde herkese karşı ABD'nin çıkarlarına rağmen kullanamaz. Kıbrısa müdahale edildiği zaman kurallara aykırı davranıldığı için ambargo konulmuştu. Aynı şey 1963'te o dönemin Başbakanı İsmet İnönü'ye karşı da yapılmamış mıydı? Bu durumda Türkiye'ye uygulanacak ambargonun kaldırılması; Türkiye'nin önceden kayıtlara bağlanmış sözleşme ve anlaşmalara uyma ve bu konuda güven vermekle mümkündür. Ayrıca ambargo, Kıbrıs, Fırr hattı, Ege kıta sahanlığı v.b. diğer sorunlar ABD ile Türkiye arasındaki ilişkilerin dışında onlardan ayrı düşünülmez.

SONUÇ

Ecevitle–Karamanlis arasında Montrö'de yapılan görüşme yukarıda da söylediğimiz gibi, halklar arasında barış, dostluğun, kardeşliğin koşullarını yaratma yönünde atılmış bir adım olması açısından olumlu olmuştur. Bununla birlikte zirve ABD'ye karşın başarılı olmuştur denilemez. Çünkü her iki devlet arasındaki sorunlar ABD dışında düşünülemeyeceği gibi, onsuz da çözümlenebileceğini savunmak iki devletin bugünkü koşullarında mümkün değildir. Her iki devlette ABD'ye karşın bir politika güdebilecek, yürütebilecek yetkinlikte değiller. Şu anda Türkiye'de CHP'nin ağırlıkta olduğu bir hükümetin hemen her fırsatta NATO'suz yapamayacaklarını söylemesi de bunu kanıtlamıyor mu? Son günlerde Ecevit "Ambargonun kaldırılmaması durumunda başka seçenekler aranabileceğini" belirten sözlerinden NATO'dan çıkma ve ABD ile tüm ilişkilerini koparma anlamında yorumlanamıyacağını kendisininde böyle bir şeyi kesinlikle düşünmediğini haftalık bir dergiyle olan röportajında açıklıyor. Bunları söyleyen bir Başbakanın ABD'ye karşı bir politika izleyebileceğini beklemek yanlıştır.

Son günlerde, daha doğrusu yeni iktidarla birlikte tartışılan ve bu nedenlede güncelleşen konulardan biride ulusal savunma stratejisidir. Bu strateji her yanıyla ABD'ye uygun, ona karşı olmayan bir stratejidir. Bu kavramın esasında içerdiği anlam zaman zaman yetkililerin ağızlarından da belirtildiğine göre, bu güne kadar ABD Türkiye'ye altından kalkamıyacağı, bundan böyle zor yürütebileceği bir yük yüklemiştir. Bu sorumluluğun ekonomik sonuçları ülke ekonomisini olumsuz yönde etkilemektedir. Askeri araç gereçlere yapılan harcamalar nedeniyle, ülke ekonomisine gereken önem verilmemektedir. O nedenle Türkiye'nin NATO içinde askeri harcamaları gerektiren sorumlulukları, koşullarınıda gözönüne alınarak üstlenmesi ve NATO içinde daha serbest davranabilme koşullarının yaratılmasıdır

Devamı sayfa 14'de

kültür, sanat, edebiyat, dil

dil konusunda bir araştırma

analar, çocuklarınıza ana dilini öğretiniz

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

6 – "z" harfi s.j.c. harfleri arasındaki dönüşmeler:

gezık	gejı, gezı, gısık	gısık	süpürge
hez kırın	hes kerdış	hes kırdın	sevmek
gas kırın	gaz kerdış		ısırmak
ziv	sem (sim)	ziw	gümüş
ezmêن	asmêن	asiman	gözyüzü
simêl	zımêl (zımbel)		bıyık

7 – "j" harfinin c, s, ş harflerine dönüşmesi :

çıçık	cıje, çıçe	çıçık	meme
jêr	cêr	jêr	aşağı
jor	cor .		yukarı
jê kırın	cê kerdış	jê kırdın	ayırmak

S - "s" harfinin "ş" ve "ç" harflerine dönüşmesi :

gUstir	gustır		yüzük
rast	raşt, rast	rast	doğru, sağ
wast	wast	xwast	istedi
benişt	benist		sakız
çı	se	çi	ne

S – Ş dönüşümü Zazacanın Dersim Şivesi ile diğer şiveleri arasında çok görülür. (aşağıda görüleceği gibi Dersim yöresinde daha çok "Ş" yerine "S" harfi kullanılır):

Dersim Şivesi	Diğer şiveler	
asmı	aşmı	ay
su	şu	git
vas	vaş	ot
xusxanı	quşxanı	tencere

9 – e (e) harfinin "ı" harfine dönüşmesi :

kırır	kerdış	kırdın	yapmak
gezık	gezı, gısık	gısık	süpürge
pıst	peşt	pışt	sırt, arka
pirs	pers	pırs	soru
tırs	ters	tırs	korku

"e" harfi ile "ı" arasındaki dönüşmeye Zazacanın kendi şivelerinde de rastlanır :

espar	ıspar	atlı, süvari
esmer (emsar)	ısmer (ımser)	bu yıl
enu (nu)	ınu (nu)	bu
emşu	ımşu (ışmu)	bu gece

10 – "e" ve "a" harflerinin birbirlerine dönüşmeleri :

K.	Z.	S.	
pê	pa	pê	ayak
hêk	hak	helke	yumurta
hêlin	halên	helana	yuva

11) "u" harfiyle "e", "a" - "ı" arasındaki dönüşmeler:

K.	Z.	S.	
nu	newe	nuwe	yeni
kuştın	kıştış	kuştın	öldürmek
	cawıtış	cun	çiğnemek
te	tu (to)	tu (to)	son
çıye (çi ye)	çı ye (çıko)	çiye	nedir?

u - a dönüşümü Zazacanın kendi içinde de vardır :

ameyiş (hameyiş)	umeyiş	gelmek
kam	kum	kim
vani	vuni	diyorlar
ani	uni (oni)	getiriyorlar.

12 – "t" harfinin "d" ve "ç", harflerine dönüşmesi :

K.	Z.	S.	
tene	tena (tene, ten	dane	tane
bıjartın		bıjardın	seçmek

www.arsivakurdi.org

Bu dönüşümün aynı lehçe içinde de örnği vardır. Zazacada:
tıncı... ..... çincı : güneş ışını ve ısısı gibi.

13 – "k" harfinin "ç" ye dönüşmesi:

kêç	kek	kêç	pire
bıngeh	bınke	bınçine	kök, temel
çiya	ko (kuw)	kuwe	nereye

"k" harfinin özellikle Soran lehçesinde kendisinden sonra "i" (Arap alfabesinde ya) harfi bulununca "c" harfine yakın bir sese dönüştüğü görülüyor. Zazaca da genellikle bu durumdaki "k" bazı şivelerde "ç" oluyor (bilhassa Dersim Şivesinde) :

Dersim Şivesi	Diğer Şiveler	
Tırçi	Tırki	Türkçe
çiştış	kiştış	öldürmek
çiştı	kıştı	yan taraf
çeynek	keynek	kız

Keza örneğin Eğil (Diyarbakır)'ın Basıraf Köylüleri "bawk, dayk" (ana, baba) yerine "bawç, dayç"; "sekseni" (nasılsın) yerine de "seçeni" derler.

14 – "r" harfinin "l" ye dönüşmesi :

K.	Z.	S.	
rovi	luwi	revi	tilki
şirgerm	şilgerm (şirgerm)	şilgerm	ılık
bıla (bıra)	bıra		olsun, varsın olsun

15 – Kurmanc'ca ve Soranca'da (özellikle kurmanca'cada) "xw" diftongu ile başlayan kelimelerin Zazacasında baştaki "x" sesi düşer.

K.	Z.	S.	
xwuran	. wırreyiş	xwuran	kaşınmak
xwarde	. warde (werde)	xorde (xwarde)	yenilmiş (şey)
xwastın	. waştış		istemek
xwendin	. wendış		okumak

16 – "d" harfinin bazen ("rd" ile biten kelimelerde) sondan düşmesi (düşmesinin daha çok Kurmanc Lehçesinde olduğu görülür) :

pır	pırd	pırd	köprü
kêr	kêrd (kard)	kêrd	bıçak

17 – Az olmakla birlikte bazı kelimelerde harflerin yer değiştirdiği görülür :

nızm	nımz	nızm	alçak
nerm	nemr	nerm	yumuşak
berf	bewr	befr	kar

18 – "h" harfinin "w", "y", "x", "ş" harflerine dönüşmesi :

hur	wırdı)wırdı)	wurdı (wırdı)	ufak
dışk	wışk (wusk)	wışk	kuru
zuha	zuwa	zuwa	kuru

KURMANCA VE ZAZACA ARASINDAKİ DİĞER DEĞİŞMELER :
a) Başında "h" harfi bulunan kelimelerde bu harfin düştüğü görülür:

Kurmanci	Zazaki	
herê	erê (herê)	evet
hêstır	estur	at, katır
hesın	asın	demir

K.	Z.	
cıhê ku	ceku	den beri, iken
bıhn	buy	koku

b) Kurmancca'da "st" ile başlayan kelimeler, Zazacada başına "e (ı)" harfini alır:

K.	Z.	
stewr	estewrın	kısır
stêre, stêrk	estare (ıstare)	yıldız
stun	estun	sütun

c) Kurmancca'daki "ê (i)" bazan " - ey (- ay)" şeklini alır :

K.	Z.	
navê te	namey to	adın
xêr	xeyr	hayır

Burada tesbit ettiğimiz dönüşme ve değişim biçimlerinin dışında [illegible]ürtçe'nin Lehçeleri arasında olsun, Lehçelerin kendi içinde olsun diğer bazı örnekler verilebilir, ancak bunlar fazla görülmediği için belirtmeye gerek görmedik. Bundan sonraki konularda Kurmanc ve Zaza (Dımılı) Lehçeleri, dilbigisinin diğer konularında karşılaştırılacaktır.

DEVAM EDECEK ...

www.tarsiyakurdi.org

ÇİROKA TARİXİ:

SELAHEDDİN Ü RIÇARDÊ ŞÊRDİL

Gava segman Wilyem gotına xwe ghande dawîyê, axa û serbendê wi Roger Pikon jê pırsi:

–Jı tışlê ko tu dibêjî ewle yî?

Wilyem bı ebed, xwe li ber Pikon xwar kır u got e: Belê ezbeni

Pikon bıhinekê sekınî, xwe ker kır u paşê serê xwe hilda u gote Wilyem:

–Tu dıbêji ko te xweha mın nas kıriye, ma gelo ewê ji tu nas kıri?

Çawan ez nas ne kırım ezbeni, me ew rojên şêrin anine bira xwe. Rojên ko lı Skoçlandê dı qesıra havê serbend de; mın xızmeta wê dıkır.

–Jê pê ve, çı gote te?

–Bıserhatiya xwe, çawan hêsir bûye û iro dı çı ezabi de ye.

Divêt em wê xelas bikin, hetani ko xweha min di hêsiriyê de ye bıla ji min re berxweşi ü raheti heram bit.

–Belê ezbeni emê wê xelas bikin; divêt em wê xelas bikin...

–İşev ezê mesele herpêyî qralêxwe Rîçardê Şêrdil bikim, ka ray û tevdira wi çi ye?

Pikon di oda xwe de wek şêreki birindar diçû wi seri û dihate vi serî.

Pikon jı xwha xwe Mariyê ecêb hez dikir. Roja ko qralê İngîlîstanê nîyeta seferê kiri bû û berê xwe da bu erdê miqedes Pîkon jî ketî bû ordîwa wî. Xweha wi Mariye ne dixwest brangê xwe bi tenê bihile, rabu ew ji pê re hat.

Selahaddin dı Teberiyê'de ordıwa ehlên xaçê şkenandi bû, keti bû Qudsa şerif, Mısır û Sûriye bı şûn de vegerandi bu. Selibi ji hev de keti bûn.

Xebera şikestina selibiyan gihaşte welatên Ewropayê. Xelkê Ewropayê bi hev ketin. Jamên dêran lêdidan, li def û tepilkan dixistin û hangêran xelk diezimandin cihada xaçê. Reqetên mêran, pir û ciwan, ber bi qerargahan ve diherikîn. Ji qralen Ewropayê sê miran pardariya vê seferê dikirin: Barbarusê elemani, Filip Ogustê frensizi û Ricardê ingilizi A şêrdil. Orduke bêqeder boş û mezin, bi ters û dewar u bi her hacetên cengê keti bû vaporan û berê xwe da bû erdê miqedes.

Ji tarixa İsa 1189 û ji tarixa Mihemed 585 sal bi şûn de ma bûn.

Qralê elemani bi rê ve kêti bû behire û tê de emirê Xwedê kiri bu. Stola selibiyan gihaşti bu peşbêre keleha Ekayê. Selibiyan bi ser kelehê de girt û pişti şereki no ketiê. Divi şeri de Pikon birindar bû. Rimek di polê wi ê çepê re derba bû bû. Pikon biri bûn xestexanê. Siwarên ola Mihemed gava ji kelehê kişiyan hêsir bi xwe re biri bûn. Di nav wan de xweha Pikon, Mari ji hebu.

Ji milada İsa pêxember heta hingê 1191 sal keti bun navê.

Navê Mariye kirin Sireya. Mari di qesira Selaheddin de digel ceri u nedimên wi radibu û rûdinişt. Selahedin pişti ko li çiroka keçikê serwext bû qewitti li peyayên xwe kir ko qedirê wê bizanin u wê nerêncinin.

Le keçika reben wek mêkewa di rikehê de di nav girti caxan re temaşa dinya azahiye dikir. Deştên ko ji ber hev dikişiyan u digihaştin quntarên çiyê, rêlên ko di pal û pêsaran re dikişiyan û bi ser pehnavan de diketin; keriyên xezalan yên ko ji ber siwar u tejiyan direvin u xwe didan qelaçan...

Di vê navê de xulamê Pikopn segman Wilyem bi namekê Ricardê şêrdil çû bû ba Selahedin. Xulamê sadiq kir ne kir û bi dari xweha axayê xwe ket. Mariyê jê re biserhatiya xwe got. Wilyem li tevdireke geriya ko Mari an Sireyaye birevine. Le je re tu imkan ne hate ditin. Pasbanên qesirê çivikek ne dihiştin ko bêl wan bifire û bikeve derveyi qesirê.

Wilyem her tişt ji Pikon re goti bu. Pikon qesta qralê xwe kir û mesela xweha xwe jê re da zanin. Riçard wad da ê ko ji xelasa xweha wi re wê bixebite u gote wi:

SELAHTİN İLE ASLAN YÜREKLİ RİŞHARD

Segman Wilyem sözlerini bitirir bitirmez efendisi Roger Pikon sordu;

–Söylediklerinden emin misin?

Wilyem, Pıkonun önünde saygıyle eğilerek evet efendim, dedi.

Pikon bir ara sessizce durdu, sonra başını kaldırarak Wilyeme şöyle dedi:

–Sen, kız kardeşimi görüp tanıdığını söylüyorsun, acaba o da seni tanıdı mı?

– Nasıl tanımadı efendim, biz onunla İskoçya'daki köşkte hizmetinizde geçirdiğim o mutlu günleri anımsadık.

–Sana başka ne söyledi?

–Bana, nasıl esir edildiğini ve şu anda içinde bulunduğu zor durumu anlattı.

–Onu kurtarmalıyız. Kızkardeşim esarette kaldığı sürece rahat edemem ve mutlu olamam.

–Evet efendim onu kurtarmalıyız; onu kurtarmamız gerek...

–Bu gece meseleyi kralım Aslanyürekli Rişard'a götüreceğim. Bakalım o nasıl bir tedbir almayı düşünüyor.

Pikon, odasında yaralı bir aslan gibi dolaşıyordu. Çünkü o, kız kardeşi Marya'yı çok severdi. İngiliz kralı sefere karar verdiğinde Pikon da ordusuna katılmıştı. Mariya da kardeşini yalnız bırakmamak için onunla birlikte sefere katılmıştı.

*

**

Salahaddin Teberiye'de haçlı ordularını yenerek Mısır, Suriye ve Mukaddes Kudüs'ü geri almıştı. Bu yenilgi üzerine haçlı orduları dağılmışlardı.

Haçlı ordularının yenilgi haberi Avrupaya ulaşınca, avrupa halkları yeniden toplanmaya başladılar. Çanlar çalınıyor, davullar dövülüyor, zenginler halkı haçlı seferlere katılmaya davet ediyorlardı. Gençler, yaşlılar karargâhlara sel gibi akıyordu. Bu haçlı seferini Avrupalı üç kral düzenliyordu. Bunlar Alman kralı Barbaros, Fransız kralı Filip Oguste ve İngiliz kralı Aslanyürekli Rıchard'dı. Silah ve yiyecek bakımından çok iyi donatılmış büyük bir orduyu gemilere bindirip mukaddes topraklara doğru yola çıktılar.

Bu sefer, İsa'nın doğumundan 1189 yıl Muhammed'in doğumundan 585 yıl sonra gerçekleştiriliyordu.

Yolda Alman kralı suya düşerek boğuldu. Haçlı donanması Aka kalesi önlerine gelerek kaleye saldırdı. Zorlu bir savaştan sonra kaleyi teslim aldı. Yapılan savaşta Pikon sol omuzundan bir mızrak yarası almıştı. Hemen hastaneye kaldırdılar. İslam suvarileri kaleyi terk ederlerken beraberlerinde esirleri de alıp götürmüşlerdi. Bu esirler arasında Pikon'un kızkardeşi Mariya da vardı.

Bu olay, İsa'nın doğumundan 1191 yıl sonra meydana geldi.

Mariya, Salahaddin'in sarayına götürülerek cariye ve gözdelerinin arasında yaşamını sürdürmeye başladı. Adı da Süreyya olarak değiştirildi. Salahaddin kızın başından geçenleri öğrenince hizmetçilerine iyi bakılması ve hakaretlere uğramaması için kesin talimat verdi.

Fakat zavallı kız kafesteki bir dişi keklik gibi ancak parmaklıklar arasında hür dünyayı seyredebiliyordu. Karşıda, dağ eteğine kadar uzanan geniş ovalar, yamaçları kaplıyarak uzanıp giden uçsuz bucaksız oramnlar ve atlıların önünden kaçıp kurtulmak için yamaçlara sığınan ceylan sürüleri...

Bu arada Pikon'un hizmetçisi Wilyem Aslanyürekli Rişard'dan Salahaddin'e bir mektup götürmüştü. Sadık hizmetçi bütün çabasına rağmen Mariya'yı göremedi. Onu kaçırmak için bazı plânlar kurmaya çalıştıysa da beceremedi; çünkü, saray muhafızları etrafta kuş bile uçurtmuyorlardı.

Wilyem dönüşünde Pikon'a herşeyi anlattı. Pikon kralına giderek kızkardeşinin durumunu izah etti. Rişard Mariya'nın kurtarılması için Pikon'a söz vererek şöyle dedi: →

ferhengok:

ZEXM: GÜÇLÜ
VEN: İRADE
HEYİN: VARLIK
BISERXWE: BAĞIMSIZ
ABADİN: EBEDİ, SONSUZ
KIŞWER: ÜLKE, MEMLEKET (Burada imparatorluk anlamında kullanılmış)
SERDAR: BAŞKOMUTAN
PAYİDAR: KALMAK, YOK OLMAMAK, YAŞAMAK
NIJAD: IRK
BIJARTE: SEÇKİN
ZIREHPUŞ: ZIRHLI
RIMBAZ: MIZRAKÇI– Mızrağı çok usta kullanan kimse.
AVAHİ: (İnsanların yaşadığı şehir, kasaba, köy v.s. İmar edilmiş yer.)
CANKEŞİ: can çekişen
ava, bayındır
BIJİŞK: DOKTOR
SEREVRAZ(SERFİRAZ): Seçkin, kibirli, başını yukarda tutan, onurlu.
SERGEVAZ: KOMUTAN
DASİTAN: DESTAN
DİYAR: BELLİ
ŞEREVAN: SAVAŞÇI–ASKER
ŞÜRKER: İyi kılıç kullanan, SİLAHŞÖR
EWLE: Emin, Güven
DISERHATİ: MACERA–Başa gelen şey
BANGER
AZIMANDIN: DAVET ETME
REOET:
STOL: DONANMA
OL: DİN
REBEN: ZAVALLI–FAKİR
MEKEW: DİŞİ KEKLİK
OUNTAR: ETEK (dağ eteği)
PESAR: Kır, çöl (Arapçadaki anlamıyla değil)
REL: ORMAN
KERİ: SÜRÜ
NAME: MEKTUP
Pasban: Muhafız, nöbetçi
DILOVAN: MERHAMETLİ
TACİDAR: EKSELANS–İMPARATOR
HINGAFTIN: İSABET
BERSİV: CEVAP–YANIT
BERDEVK: Sözcü?
QAD: Meydan, Alan

Şagırt : Öğrenci
Xwendegeh : Üniversite
Danezan : Bildiri bülten
Wezareta Hindari : Milli Eğitim Bakanlığı
Borivan : Geçici
Xwendegehi : Akademik
Nıvisar : Makale
Serkırde : Elebaşı
Serxwerabüyi : İsyankar
Eninıvis : Alınyazısı
Nıfş : Nesil
Xwezayini : Doğal
Gelemper : Umumi
Welati : Yurttaş
Makzayini : Doğuştan
Awarte : İstisna
Afırandın : Yaratmak
Çin : Sınıf
Maf : Hak
Fer : Öğrenme
Pêşeng : Öncü
Enirivan : Burada grevci anlamında kullanılmış.
Çak : İyi
Paxaf : Hesaba katmama, korkma
Tırane : Alay, alaya alma
Kefteleft :
Tekoşin : Mücadele
Roni kırın : Açıklamak
Komcıvin : Kongre
Tevgıredan :
Rexıstan : Örgüt
Dorşal : Yıldönümü
Şahinet Kırın: Kutlamak
Boş–Kalabalık
Serkar– Rektör (Metindeki Anlamı) esas anlamı– Müdür
Gerin : Yönetim

–Pikon, divêt tu bizani ko Selaheddin mêreki qenc, alicenab xudan bext û rûmet û bi rebenan re dilovan e. Ma nayê bira te roja ko di dora Yafayê de siwarên me li selefên mir Seydin qelibi bûn û hespê min di bin min de hati bu kuştin,. Bele gava ez ji hespê xwe ketim ne ajote ser min; êrişa siwaren xwe sekmand û du hespê kihel ji min re rêkirin û betani ko ez li hespi siwar ne bum direji min ne kir. Û gava ez li hespê xwe siwar bûm dora xar u tiradê ji min re hişt. Pikon neyaren me merine qenc û xudan bext in; ji rêzika şerevaniyê der tu tisti nakin. Bila dilê te li gotinên min runil, Ezê ji Selahedin re binivisinim û tiwe bibini ko ewê xweha te azad bikit u we vegerinit te.

Pikon çu destên qrale xwe u got e:

–Ezbeni, hêviya min ji ev e. Ji xwe carekê Selahedin di civata mirekên ereban de ne goti bu; heya niho tukesi li ereban wek Usife Selahedin bi edil û kerem hikim ne kiriye. Riçard rabû û ev name ji Selahedin re nivisand:

Tacidara!

Hilgirtiyê nameya min eskerek ji eskerên min ên qehremen e. Ev qehremanê ha çend caran di meydana şeref u rumetê de xwe gihandiye qehremanên te û şûre xwe hingaftiye berçeq u kewkebên siwarên te. Xweha wi ketiye destên siwarên te û iro hesira te ye. Navê wê Mari bu, we navê Sireyaye lê kiriye. Qrale Ingilistanê ji hikimdare misilmanan hêvi dike ko wê azad bike û vegerine breyê wê. Heke hikimdarê misilmanan pê qail ne bû, hingê; bila brayê wê ji hêsir bigire û li cem xwe bihile. Tiştê ko Xwedê gihandiye hev ji hev meke û tu teyri ji hêlina wi bi dûr meexe.

Ezê li hêviya qerar u bersiva te bıminım. Bi tenê beriya qedandine dixwazim binim bira miré misilmanan ko Emer kurê Xetab gotiye; "We kengê xelk hêsir kirine; xelkê ko ji diyên xwe aza hatine dinyayê".

Roger Pikon li hespê xwe siwar bû û wek bayeki kur qesda merkeza Selahedin û hepisxana xweha xwe kir. Xulam û berdevkan ew birin hafa serdarê kurd, siltanê erew. Selahedin pişti ko name xwend keni; Pikon rûniştand û jê re got:

–Xortê qenc, ezê bi bıcihanina daxwaza qralê te gelek kêfxweş bıbım. Lı mın gelek xweşe ko ev name bi destê şerevaniki qralê ingilistanê gihaştiye mın. Ez bi silavine esker silavan li wi şerevaniyi dikim û jê re dibêjimi ko min ne adet e, ez daxwazên Riçardê şêrdil bi şûn de bavêjim. Heke dinyayê careke Şêrdilek û Selahedinek afirandiye ev ne tu hecet e ko careke din ji merine wek wan de biafirine.

Berdevkan Mari gihandi bû Pikon. Pikon xwe li destên Selaheddin xwar kir u ew ramisan. Hêstirên şahiye ji çavên Pikon diherikin Selahedin ji Ruçard re name jêrin rêkir:

Tacidara!

Me xatirê qasidê te herweki sezayi wi, sezayi her mêrê qenc e, girt û zani. Qasidê te silavên min, silavên wi mirovê ko di qadên şer de qedir û hinera te zani, ji te re digêhine.

Me ji ya ta ne kir û ew bi xweha wi re hêsir ne girt. Ji ber ko di mal u qesirên me de bi tenê ji hêsiren qadên şer re cih heye. Hêsir bi tenê ewin ko dı dema peveçûne de lı ber bêgaviye xwe tavêjın bextê dijminê xwê. Qasid mêvan in; mêvan ji nabin hêsir.

Me xweh vegerande bire. xwedê wan bı hev şa bıke.

Selahaddin bı qewlê Emerê Xetab ve çu da ko Riçardos ji bikare ji ya pexemberê xwe İsa bike u erdên ko ji xwediyan standine vegerine xwediyan Ma Mesih ne gotiye: "tiştên qeyser bidine qeyser; titşen Xwedê bidine Xwedê".

Dihok: 9 İlon 1942 BIŞARÊ SEGMAN

Jİ HAWAR, HEJMAR: 51, 1942

'ı hikaye "Hawar" dergisinden kısaltılarak ...lmıştır.

–Pikon, bilmelisin ki, Salahaddin mert, sözünün eri ve zavallılara karşı merhametli bir insandır. Sen hatırlarmıyor musun? Yafa önlerinde Sevdin beyle yaptığımız savaşta atım öldürülürken Salahaddin'in oğlu bana karşı ne kadar mert ve nazik davranmıştı. Evet, attan düştüğüm zaman bana iki iyi cins at göndermeyinceye kadar üzerime saldırmadı ve aynı zamanda kendi atlılarının da saldırmasını önledi. Ve ata bindiği zaman da bana etrafımda dönme fırsatını da verdi. Pikon! Düşmanlarımız yiğit ve iyi insanlardır; hiç bir zaman savaş kaidelerinin dışına çıkmıyorlar. Benim sözlerime inan. Salahaddin'e yazıp kızkardeşinin serbest bırakılması için ricada bulunacağım ve göreceksin onu salıverecektir.

Pikon, kralının elini öperek, "efendimiz benim de umudum budur. Zaten Salahaddin, Arap beylerinin bir toplantısında şöyle dememiş miydi? "Hiç kimse, şimdiye kadar Araplara Yusuf Oğlu Salahaddin gibi adil ve cömert davranmamıştır." diye.

Rişard Salahaddin'e bu mektubu yazdı.

"Ekselansa!

Mektubumu getiren, en yiğit askerlerimden biridir. Bu yiğit, çoğu kez şan ve şöhret meydanlarında, senin yiğitlerine yanaşmayı ve kılıcını onlara karşı isabetli bir biçimde kullanmayı başarmıştır. Kızkardeşi suvarilerinin eline düşmüş ve şu anda senin esirindir. Adı Mariya'dır ve siz ona Süreyya adını vermişsiniz. İngiltere kralı müslümanların kralından kızın salıverilmesi ve kardeşine teslim edilmesi için ricada bulunuyor, şayet müslümanların kralı bunu kabul etmiyorsa kardeşini de esir etsin. Tanrının kavuşturduğu şeyleri birbirinden ayırma ve hiç bir kuşun yuvasını dağıtma.

Senin karar ve cevabını bekliyeceğim. Yalnız sözlerimi bitirmeden Hatab Oğlu Ömer'in bir sözünü müslümanların beyine hatırlatmak isterim. "Siz ne zamandan beri analarından hür doğan halkı esir ettiniz."

Roger Pikon atına atlayıp kuzey rüzgarı gibi kızkardeşinin tutuklu olduğu Salahaddin'in karargâhına yöneldi. Hizmetçi ve teşrifatçılar onu alıp Kürt Başkomutanına götürdüler. Salahaddin mektubu okuduktan sonra güldü; Pikon'u oturttu ve ona şöyle dedi:

–Yiğit genç, senin kralının isteğini yerine getirmekle çok sevineceğim. Bu mektup bir ingiliz savaşçısının eliyle bana iletildiği için çok memnunum. Bu yiğit askeri, askerce selamlıyarak ona diyorum ki, Aslanyürekli Rişard'ın isteklerini hiç bir zaman geri çevirmeyi adet edinmedim. Eğer dünya bir defa bir Aslanyürekli ve bir Salahaddin'i yaratmışsa bu demek değildir ki, bir daha böyle yiğitleri yaratacaktır.

Hizmetçiler Mariya'yı getirip Pikon'a teslim ettiler. Pikon eğilerek Salahaddin'in elini öptü ve sevinç gözyaşları arasında ayrıldı.

Selahaddin, Rişard'a aşağıdaki mektubu yazdı.

"Ekselansa!

Her yiğit insana verdiğimiz değeri sizin elçinize de verdik. Elçiniz, savaş alanlarında sizin cesaret ve maharetinizi taktir eden adamın, yani benim selamlarımı size iletecek. Biz seni dinleyip onu kızkardeşi ile birlikte esir tutmadık. Çünkü, bizim sarayları-mızda yalnız savaş alanlarında esir düşenlere yer var. Esir olanlar savaş alanlarında çaresiz kalıp kendilerini düşmanın mertliğine teslim edenlerdir. Elçiler misafir kabul edilirler. Misafirler ise esir olarak alıkonulmazlar.

Biz, kardeşi kardeşe teslim ettik. Tanrı onları sevindirsin."

Salahaddin, Hattab Oğlu Ömer'in ilkelerini benimsiyerek esiri serbest bırakmakla, Rişard'ın da İsa Peygamberin ilklerine sadık kalmasını ve zorla alınan toprakların asıl sahiplerine iadesini sağlamayı amaç edinmişti. Zaten İsa şöyle dememiş miydi? "Kralın hakkını krala, Allah'ın hakkını Allah'a verin."

Dıhok: 9 İlon 1942

BIŞARÊ SEGMAN

SİNAYİŞÊ TU

Ca dı nê verda wo, sinayişê tu, ez
Ge veyşan, ge teyşan mendo ez
Şewı tari yû dermat ow xayını,
Gan lete lete...
Ow destê mı kelemçey dı,
Bê tetû, bê hewn mendo ez,
Ca dı nê verda wo sinayişê tu, ez..

Ehmed Arıf
tadayox: Malmisanıj

ZERRE DI

Pey hesıyay tı dêso kerreyın?
Bero asınên, paça gurota,
Balışna mı, qarula mı, rêzıla mı
Rısmo kı ser'o ez mergi ver'a ageyra wo,
Rısmo mılûlo kı mı pıstan dır
Pey hesıyay tı?
"Gorışmeçi" mı pıyazo kıho erşawıto,
Bûya qerenfilı dana cexra mı
Wusar ame w Koyandê Welatê mı.

Ehmed Arıf
tadayox: Malmisanıj

DEVRİMCİ DEMOKRAT GENÇLİK'İ

oku, okut !

abone ol, abone bul !

Baştarafı sayfa 10'da

Ecevit ile Karamanlis arasında Montrö de gerçekleştirilen doruk görüşmesi, en azından sorunların görüşmeler yoluyla ve halklar arasında barış ve dostluğun koşullarının oluşmasına doğru atılmış bir ön adım olması anlamında olumlu denilebilmesine karşılık; Ecevit görüşmeden taktiksel düzeyde tam anlamıyla başarılı olmadan çıkmıştır. Şu nedenle ki çözümünü istediği sorunu diğer sorunlardan ayırarak, koparark, deyim uygunsa bütüne karşı parçada çözüm aramaya koyulmuştur. Bunu benimsemeyen ABD kendi politikasına uygun düşen bir davranışla, azıcık bir gölgelemeyle taktiği bozabilmiştir. Bununla ambargonun, Kıbrıs'la, v.b. diğer sorunlarla bağlantılı olduğunu vurgulamıştır. İşte bundan ötürü doruk görüşmesi ABD'ye karşın değil, ABD'nin yeniden onayı ile ancak başarılı olabilmiştir. Açıkçası Ecevit'te görüşmeden istediği sonucu istediği ölçüde alamamıştır.

LI SER FİTRA 183 ŞAGIRTAN

LENİN Û CIWANİ

Rojnameyên 11 Çileyê paşin, lıser 183 şagırtên xwendegeha Kiyevê danezanek Wezareta Hindari weşandın. Lı gor vê danezanê şagırtan "Cıvinek serxwerabuyi" pêk anine. Jı ber vê yekê ji Wezaret, ji boku van şagırta cezadar bıke; rê dıke leşkeriyê. Weşandına destura borivan, ya 29 Tirmeh da 1899, hêj hıjdeh meh dıser da derbas ne bûye hat bıkaranin û welê xweya ye ku hıkûmet dıxwaze kêmasiyên şagırtan gelek gıran bıde nişandan û bı weşine daku bıkaranina tevdiren zorakeri ji xelkê veşêre û xwe bı heq derêxe. Jı bo vê yekê ji gelek lez dıde xwe.

Her suç ji ê berê xwe tırsdartıre. Vê havinê jı bo pekanina yek bûna hemi şagırtên Rusyayê jı bajarê Odesa kongresek (Komcıvin) şagırtan cıviya. Armanca vê cıvinê ev bû ku şagırt hin baştır bıkarıbın lı hember kêmasiyen jiyana xwendegehi, cıvati û politik derkevin.

Jı bo vê tevgerê hemi nıminendeyên şagırtan hatın gırtın û dest danin ser wesiqeyên wan. Lê nexweşiya nav şagırta danani ulı hın xwendegeha hin zêdetır û xurttır bu. Şagırt dıxwazın meseleyên xwe bı azadi u serbesti bıaxıfın u bımeşinin, Lê karbıdest ji van doxwazan hêrs dıbın û lı hember şagırtan zor bıkartınin. Ev, dıbe sebebê bilind buna nexweşiya şagırtan û en ku hêj dınav pisiti û kırêtiya burjuva da wın da ne bû ne lı hember sistema polêsu zorkeriyê radıbın.

Şagırtên Kiyevê rabûna mamosteyê nû hati dıxwazın. Gerin (idare) lı hember vê daxwazê pê daye erdê, şagırtan jı bo "cıvin û xwepênişandinê" dı siqline û dumahikê ji jı wan ra seri datine –Lı gor raporêdû "kuren Mirza (aristokrat)" dest avêtıne keçek cıwan. Jı bo lı ser qise kırına çewabûna vê buyera qıret, jı şagırtan cıvin te xwestın. Pışt ra Gerin, "serkırde"yên şagırtan dıgrın u davên zindanê. Evên ha, vê bıryare qebul nakın u ji bajer ten qewıtandın Komek şagırt lı du qewitandıya heta rawestgeha Trênê dımeşın. Jı bo cıvinek nuh bıryar dıgrın; şagırt heta êvare lı wır dımının u dıbêjın heta serkar (Rektör) neyê em de jı vır neçın.

Alikarnavê wali u serdarê cendırma bı mıfrezeyek leşker tên xwendegehê dıpêçın u eywana mezın vedıgrın. Ban serkar dıkın. Şagırt çı dıxwazın –Gelo qanunek himi dıxwazın? – Na. Ew ne avetına zindane û paş da anina şagırtên qewıtandi dıxwazın. Şagırten ku ketine cıvine, navê wan tê nıvisandın û pışt ra jı bo çûyına malê destûr tê dayin.

Hele lı ve tevgerê baş temaşekın, daxwazên şagırtan çıqas sıvık û bêzırar, lê tevdir û tırsa hıkumetê çıqas mezın u gırane. Ew dıben qey bı tevgerên şagırta dê iqtidara wan hılweşe. Hıkumeta me "Pekarê bı tenê" xweya ye ku gelek dıtırse. Ew, bı vi awayi, bı her kesê ku çavên wi dıbını u gıhên wi dıbıhize dıde zanin ku rewşa iqtidara wi ne gelek xurte. Û ji bo parastına ıgtıdara xwe, lı hember ledanuderbeyen xelke; ji bıli çek ü singuyen xwe bı tıştek dın ne ewleye Cerıbandınen deh salan, bı hıkumete daye zanin ku dora wi bı madeyek salox -yancı–hatiye peçandın. Yek çıriskek lı hember gırtınan, yek protestoyek şagırtan, dıkare agirê rabunê pêxe. Madım ku rewş eve, ceza dayin ji dıve bı ecebu sosret be. Bı sedan şagırt bıgre leşkeriyê! "lı cıhe Voltaire, çavişê hindari deyne" –dema vê formilê derbas ne bûye; belê derbas bûye, lê dı eninıvisa sedsala bistida dıtına bıkaranina vê formilê ji hebûye.

Ev tevdira cezayi a nuh, mırov gelek dıfıkrine, lewra, tıştên ku ji zuva dema vi derbas bûye, dıxwaze jı nu va bı vejine. Qasê se nıfş berê, dı dewra Nikolayê yekeminda, cezayê rekırına leşkeri, lı gor sıstema cıvata koletiyê bu. Jı ber vê yekê ji cezayek xwezayini bu. Xortên xanedan dışandın leşkeriyê û bı wanneferti dıkırın. Jı bili vi ya ji, hemi mafên xwe ên, malmezini wında dıkırın, heta ku dıgihîştın rıtba serdariye. Gundiyan ji dışandın leşkeriyê, lê ev, ji bo wan, zilm u zorkeriyek dıj-mırovti û hepsek dûr û dirêj bû. X"Kuça kesk" – ger leşkerek sûcek bıkra, bı tıfingê va dıhate gırêdan û bı darek kesk dıhat kutan– Bist ü pênç sih sale ku leşkertiya gemperi saz bû. Dı wê demê da reformek demokratiki hat qebûl kırın jı aliyê her kesê va hat çepıkandın, lewra, saziya xulamtiyê radıkır u wekheviyek tani nav welatiyan. Bı rasti ji, ev tevger, lı ser kaxez nemine û dı jiyanê da bête bıkaranin , beşık ev reformek demokratikiye. Le rewş ne wiloye, jı ber ku hej zi, leşkeri zı bu gundiyen belengaz, wek ceza dayinek te bıkaranin. Hıkümet, xızmeta leşkeri, kırıye şıkle cezadariye. Lı ser ve çende, jı xızmeta leşkeria gelemper zedetır, dıruve leşkeriya kevn pe dıxe. Destûra borivan ya 1899, gerda sextekari û xapandinê dıdırine û ev mıesseseyên me yên reng êvrupayi, dıbıngehê xwe da hêj êsyayine. Bı rasti, xızmeta leşkeri a gelemper, lı nık me natiye bıkar anin û ev dê hiç neyê bıkaranin. Lewra, xwedi ımtiyaziyên makzayini awarteyên bêhejmar dıafırine. Bı rasti, lı nık me, dı xızmeta leşkeri da wekheviyek welati tuneye. Lê, jı berva ji va dı qışlên leşker da sed zordesti u zehmetkêşi heye. Leşkerên ku ji çina karker an ji, ji gundiyan tên, bıtemasa bê berevani û be heqın şerefa insani dıkeve bın lıngan, te tazi kırın te kutan– Roje secara xwedi pare ji serbest û serevrazın. Jı ber vê yekê, vekırına şagırtan ya dıbıstana zorkeri ne gelek bı sosret û ecêbe.Lewra ev dıbıstan cihê zilm û zordesti û cihê wergırtına hemi mafen insaniye. Hukumet welê bı xwe ewleye ku, dı vê dıbıstanê da, şagırtan dê feri dısiplinê bıke. Gelo dı baweriya xwe da ne şaşe? Ev dıbıstana Rûs, ya ji bo xızmeta leşkeri, gelo dê wernegere dıbstanê kı şorişi? Ev mıheqeqe ku hın şagırt dı qonaxa hindariya zehmetkêşiyê de dê ji lep hılanin bıkevin. Hın je dıbın vi bare gıranda dê bıpelçıqın û xwe bıspêrın karbıdestên ordiyê. Dı qışleyên leşkeri da ên be ven û ne xurt de seri bıtewinin. Lê hın je ji, dıbın ve hindariya zorker da, bir û baweriyên xwe de qewin bıkın û armanca rızgariyê, dı serên xwe da bı cıh bıkın. Ev kesên han, tım û tım gıraniya zorkeri, dıjwari û pelçıqandinê dê lı ser milên xwe bıbıhisin. Rewşa xelkê dê bı çavên xwe bıbının û dê bıbın şahidê zorkeriya lı ser xelkê û ew dê fêm bıkın ku tadeyiya lı şagırta tê kırın dı derya zılmêda wek dılopekiye. Ên ku vê dıjwariyê fêm bıkın, pışti zıvara leşkeriye ji bı xelas buna gel, ew dê mıl bıdın milên pêşengên xelkê û sonda şer kırınê bıxwın.

Bi vi cezayê nuh bıçûk xıstına ınsana, ji zorbati û kırêtiya wi ne hındıktır e. Hıkumet herçi şagırtên ku lı hember bêqanunıvê rabûne û karkerên enırivan; en ajoti; ji xelkêra serseri û keleş diyar kır. Hıkumet bu vê tevgera xwe, da nişandan ku, dı welat da jı mırovên genc û çak natırse,bı wan hiç paxaf nake. Danezana hıkumetê bıxweynın. Danezan, seranser bı gotınên, wek bêserûberi, pisiti, bêşermiti û bêfehiti dagırtiye. Jı alikiva, behsa armancên politik en xûnrej û daxwazên protestoyen politik dıke, ji aliyê dın va ji tometa bı ser şagırtan va tine û dıbêje; ew serserıyên bê dısiplinin. Hıkumet bı van gotınan sileyek lı gelê Rûs da, lewra ew, baş dızane gelê Rûs ji şagırdan gelek hez dıke. Bı ame lı hember hıkumetê bersiva şagırtan a çaktırin eve; şagırtê Kiyevê xebatû tevgera xwe bıdın dom kırın û ji bo hılanina destûra borivan ya 29 ê Tirmeh sala 1899 alikari bê kırın û enırandınek şagırtan bê honandın.

Bı tenê, ser rakırın û enırandına şagırta ne bese. Lewra, tevgera hıkumetê, ve buyerê ji lıbatên şagırta ên bıçûk derêxıstiye û gelek mezın kariye. Welê xweya ye ku hıkumet, bıkaranina zılmkariya cezayê xwe dıpesine. Û dısa welê xweya ye ku, hıkumet bı xelkê û bı têkoşina azadi tıranê û tınazê xwe dıke. Eğer ew naxwazın wek dilan (kolan) seri ji zılmû zorkeriyê ra deynın, dıvê, dınav hemi tebeqeyên xelkê da ên hışyar û zana, lı hember hıkumetê kefteleftû têkoşinê qebûl bıkın. Bê şık lı pêşiya wan hişyar û zanayo, karakerên pêşverû û tevgıredanên demokratên sosyal dê bımesın. Karker ji şagırtan zêdetır zılm û tadê dıbinin . Çina karker ji bo rız gariya xwe dest bı têkoşine kırîye. Ew dızane ku ev têkoşina mezın, bı xwê ra hın mesuliyetên mezın ji tine û dısa ew baş dızane ku heta hemi gel ji bın vê zordestiyê xelas nebe, ew ji tucaran xelas nabe. Dıve karker tucaran ji bir meke ku her bersiv dayina protestayên politik u pıştgiriya wan protestoya lı ser wi wezifeye. Karkerên me en şiyar û zana, dı şerê lı hember burjuvazida, lı rex sosyalistan cıh gırtine u jehati û merxasiya xwe dane ıspat kırın. Ispata vê merxasiyê bı xûna hezaran şorışgêr hatiye mor kırın. Karkerê ku şerê şagırt u leşkerê hıkumetê bı bêterefi temaşe bıke, ew ne sosyaliste. Şagırtan alikariya karkeran kır, dıve karker ji bıçın alikariya şagırtan. Hıkumet, tevgerên protestoyên politik, dıxwaze bı şıklek aluzikar bıde nişandan u pê xelkê bıxapine. Karkeran, dıvê ev derewên hıkumete ji xelkera roni bıkın u dısa bıdın roni kırın ku sebebên aluzi, tevlihevi, şer û pevçûnan ıqtıdara hıkumetê Rûs u zordestiya polês u cendirmê wi nın.

Şıkle honandına protestoyê, dıve tevgirêdanên demokratê sosyal u komên karker tesbit bıkın. Şıklê protestoyên baştırin eve below kırına danezanan û bı xelkê ra pêk anina kombûnen mezının. Jı bili vi ya ji, cıhe ku le rexıstınên xurt û zexm hene, bı wesıta xwe pênişandın ên xelki, pek anina protestoyên hin mezıntır u fırehtır daxwaza meye. Em dıkarın xwegenişandına yeki çılê pêşin ê bori ku, lıdor avahiyên rojnama Yuzhıny Krai pêk hatı bû, nımineyek çak bıdın nişandan. Dıve tarixê da dorsala rojnamê dıhat şahinet kırın. Ev rajnameyek welê bû ku, pesne hemi xunri ji û zorkeriyen hıkumete dıda. Lı ber Yuzhny Krai xelkek boş cıviya û hejmarên rojnamê dırandın, lı duvên hesp u seyan pêçandın û bı beran lı caman dıdan û waha qêrin dıkırın. "Bımır weşinên geni" Ne bıtenê weşinên geni, lê hemi gerandınên dewetê vê şahineta xelke heq kırıbûn. Her gava ku, zordesti û pestûri ya hıkumetê xwe nişan bıde, we çaxê sebebê xwe-penişandınên xelki ji pêk tê. Xelk, danezana hıkumetê a ku lı ser ceza kırına şagırta ye, dıve bê bersiv nehêle!

GENÇLİĞİN KALBİ HAVANA'DA ATACAK!

1978 Temmuz'unda, farklı politik görüşlere sahip Dünya gençleri ve öğrencileri, KÜBA'nın başkenti HAVANA'da buluşup, 11. DÜNYA GENÇLİK VE ÖĞRENCİ FESTİVALİ'ni kutlayacaklar.

Festivalin amacı; dünya gençliğinin uluslararası dayanışmasını pekiştirmek, yeni bir toplumun kurulmasında, bağımsızlık ve özgürlük için savaşan halkların savaşımını desteklemede, genel bir barış ve uluslararası güvenliğin korunmasında; emperyalizme, sömürgeciliğe, yeni sömürgeciliğe ve ırkçılığa karşı savaşım veren ülkelerin gençliğine en kararlı desteği sağlamak, özellikle Şili, Rodezya ve Filistinli gençlerle dayanışmalarını pekiştirmektir.

DDKD HAFEST'e KATILDI

Festival hareketinin Türkiye'de de en geniş yığınlara mal olmasını sağlamak ve festivalin soylu amaçları çerçevesinde ortak bir dayanışma platformu oluşturmak amacıyla farklı politik görüşlere sahip demokratik örgütlerin çalışmaları sonucu HAVANA FESTİVALİ'ni TANITMA DERNEĞİ (HAFEST) kuruldu. HAFEST'e katılan demokratik örgütler şunlardır: DDKD, İGD, İKD, KÖGEF, DKD ve İLTIP – DER

HAFEST 'in amacı; Gençlik ve öğrenci festivallerine katkıda bulunmak, HAVANA'da kutlanacak olan 11. DÜNYA GENÇLİK VE ÖĞRENCİ FESTİVALİ'ne katılmak, bu tür festivallerin Türkiye'de kutlanması için çalışmalar yapmaktır.

KÜBA

Yaşasın Gençliğin Uluslararası Birlik ve Dayanışması

Irak Kürdistanı'nda Kürt Dili Okullardan Çıkarıldı

(Aşağıda Irak'la ilgili olarak Kürdistan Yurtsever Birliği Yayın Organından aldığımız iki yazıyı size sunuyoruz.)

Geçen yılın Kasım ayının ortalarında İrak yönetimi Kürt dilinin Kürdistan okullarından çıkarılması kararını aldı.

Hükümet öyle bir söz ve anlaşmadan geri döndü ki, geçmişte hergün radyo ve mikrofon başlarında bu sözün ticaretini yapıyordu.

Kürtler, İrak'ta bütün ulusal özellikler göstermiyen bir azınlık değillerdir. Onlar bir ulustur ve ulusu meydana getiren tüm özellikler kendilerinde vardır.

Geçmişe döndüğümüzde göreceğiz ki, krallık yönetimi, Kürtlerin kültürel haklarını kabul etmişti ve Irak Cemiyet-i Akvam'a girdiğinde 3.10.1932'de 9. bende, Kürtlerin çoğunlukta bulunduğu bölgelerde Kürtçe, resmi dil olarak kabul edildi. Gerçekten de bunlar, bazı Kürt illerinde gerçekleşti ve 11 Mart 1970'te Arapçayla beraber Kürtçenin okunması kararı alındı. Böylece okuma yazma Kürdistan'da hayli ilerledi.

Fakat Irak yönetimi bugün Kürt dilinin okullardan kaldırılması için kendisince bazı gerekçeler ileri sürdü, örneğin; Kürt öğrencilerinin Üniversitede Arapça derslerin öğrenilmesinde zorluk çektikleri iddiası gibi...

Oysa biliniyor ki, bu gerekçe doğru değildir. Çünkü hükümet Kürt öğrenciler arasında Arap diline daha önem verebilir. Bununla birlikte Kürtçe okumanın Üniversitelerde olması gerekir. Aynı şekilde Irak Devrim Gazetesi'nin 28.11.1977'deki sayısında belirtilenler de gerçek dışıdır. Bu sayıda Arap dilinin, Kürt öğrencilerinin bilimi ve Kürt tarihini öğrenmelerini daha kolay sağladığı belirtilmiştir.

Şunu bilmemiz gerekir ki, dil, ulusu oluşturan temel koşullardan biridir. Ulusun bireyleri arasında birliği, beraberliği ve ilişki kurmayı sağlayan ve kurtuluş savaşına katkıda bulunan bir ögedir. Bu yüzden, Irak, Kürt dilini ve bilincini boğmak ve ulusal karekterini değiştirmek istemektedir.

Irak yalnız bunu (Kürt dilini okullardan çıkarmakla) yapmakla kalmadı. Pekçok dergi, kitap ve gazeteyi de yasakladı. Tabi Irak yönetiminin kendisine maşa olarak kullandığı ve kürtler arasına ayrılık sokmak için yararlandığı gazete ve büroşürler haric.

ŞERARE (KIVILCIM) Ocak 1978

SÜLEYMANİYE'DE MİTİNG

18.10.1977 tarihinde, Süleymaniyeli erkek ve kız öğrenciler, büyük bir yürüyüş yaptılar. Kürt dilinin okullardan çıkarılması ile ilgili şöven kararı protesto ettiler. Yürüyüşçüler, şehir sokaklarını dolaşarak, Irak yönetiminin yıkılmasını istediler ve devrimin zafere ulaşması için direneceklerini belirttiler. Daha sonra yürüyüşçüler Vali Konağı'na doğru yürüyerek yeni çıkan kitapları yırttılar ve Kürtlere karşı uygulanan şöven tutumu Lanetlediler.

Daha sonra Kürt öğrenciler, bununla ilgili bildiriler yayınlayarak halka dağıttılar.